

DEMOGRAFSKE PROMJENE U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI OD 1857. DO 2011. GODINE

DEMOGRAPHIC CHANGES IN KOPRIVNICA-KRIŽEVCI COUNTY FROM 1857 TO 2011

Petar FELETAR

doktorand, Fakultet prometnih znanosti,
Vukelićeva 3, Zagreb
petar@meridijani.com

Primljeno: 20. 4. 2012.

Prihvaćeno: 10. 6. 2012.

Rad ima dvije pozitivne recenzije

Izvorni znanstveni članak

Original scientific paper

UDK / UDC 314.748.061 (497.5-35) 1957-2011

SAŽETAK

Analizirajući prvenstveno aktualan popis stanovništva 2011. godine iznose se određeni zaključci vezani uz demografsku problematiku Koprivničko-križevačke županije. Komparirajući popise od 1857. godine analiziraju se kvalitativna i kvantitativna obilježja stanovništva kao što su promjene u ukupnom broju i prostornom rasporedu naseljenosti, prirodna i mehanička kretanja, te struktura stanovništva. Rad problematizira metodološke elemente popisa stanovništva, te daje pregled literature.

Ključne riječi: demografski razvoj, prirodno kretanje, migracije, urbanizacija, depopulacija, Koprivničko-križevačka županija

Key words: demographic development, natural trends, migration, urbanization, depopulation, Koprivnica-Križevci County

1. UVOD

Sjeverozapadna Hrvatska je najgušće naseljeni prostor Hrvatske stoga je i razumljivo da su stanovništvo i demografske prilike ove regije predmet interesa brojnih istraživača. Populacijski razvitak (lat. *populus* - narod, puk) ovoga kraja vrlo je specifičan i kompleksan. Stoga ovaj rad obuhvaća odnosno analizira samo dio složenih demogeografskih procesa teritorijalno fokusiran na područje Koprivničko-križevačke županije. Za kvalitetnu analizu tog prostora potrebno biti dobar analitičar i sintetičar, povjesničar, ekonomist, demograf (...), ali prije svega geograf. Demogeograf mora biti čovjek analize, ali i sinteze (Friganović, 1987.). Demografske promjene (grč. *demos*, *grafia* - opisivanje naroda) Koprivničko-križevačke županije (kako dinamičke tako i strukturne) nalaze se u uskoj međuvisnosti s društvenim i gospodarskim procesima i promjenama unutar i izvan njenih županijskih okvira, prirodnim mogućnostima za naseljavanje te povijesno-političkim gibanjima koja često modeliraju dosegнутu razinu naseljenosti i populacijskoga razvoja. S obzirom da je čovjek pokretač i nositelj svakoga razvoja, dakako, treba poslužiti i kao osnova za promišljanje o demografskim potencijalima s kojima raspolaze Koprivničko-križevačka županija.

Stanovništvo kao objekt multidisciplinarnog istraživanja, obuhvaćeno je širokim stručno-znanstvenim spektrom čiji je važan dio i geografija, jer se u svom suvremenom razvoju praktički sva stručna i pogotovo znanstena istraživanja, sve više temelje na multidisciplinarnosti. Multidisciplinarnost se osobito odnosi na znanosti poput povijesti i geografije. Geografija je znanstvena disciplina koja s apsolutnim međusobnog utjecaja prirodne osnove i stanovništva proučava i objašnjava funkcionalno-prostorne odnose i fizionomska obilježja Zemljine površine (Vresk, 1987.), a demogeografija kao uži pojam je znanstvena disciplina u sklopu socijalne, društvene geografije koja proučava stanovniš-

tvo kao subjekt vrlo složenih odnosa i obilježja radi razumijevanja geopovršinske stvarnosti te njezine transformacije i valorizacije (Nejašmić, 2005.). Geografija stanovništva (eng. population geography, njem. Bevölkerungsgeographie, franc. Geographie de la population, rus. география населения) u nas se 70-tih godina pojavljuje kao naziv demogeografija (Friganović). Sadržaj demogeografije ovisi prije svega o koncepciji same geografije, a posredno je njome i uvjetovan (Šterc, 1986.).

Naime, najveća briga suvremene demogeografije nije samo stanovništvo već i odnosi što ih ono formira oko sebe na geopovršini (Šterc, 1986.). Sociogeograf (demogeograf) može i treba pridonijeti proučavanju i poznavanju stanovništva kao elementa prostora i vremena te kao modifikatora i faktora prostora i vremena. Jer stanovništvo je vrlo važan dio regionalne obuhvatnosti i vrlo značajna komponenta u međuprostornim odnosima i komparacijama (Friganović, 1990.). Imajući na umu složenost proučavanja stanovništva, Friganović ističe da bez pouzdanih i znanstveno osnovanih obavijesti o stanovništву, s odgovarajućim kauzlaritetom s prostornim i vremenskim elementima i faktorima prirodne osnove i društva, ne može biti ni pouzdanog poznavanja demografske mase, njezine dinamike i strukture.

2. METODOLOŠKE NAPOMENE

Osnovne metode ovog rada temelje se na rezultatima suvremenih istraživanja hrvatskih demografa i demogeografa. U metodološkom smislu, ova se demografska analiza Koprivničko-križevačke županije oslanja na rezultate »aktuanih« popisa stanovništva (posebice na popis iz 2001. i bazične podatke popisa 2011.), te u nekim segmentima i na ranije popise. Analiza tih podataka izvršena je na osnova suvremenih demografskih i demogeografskih metoda i dostignuća. Treba napomenuti da su statistički izvori sputavajući čimbenici demografskih istraživanja na gotovo cijelom prostoru Hrvatske. Administrativno-teritorijalni je pristup praktičniji prilikom istraživanja novijih demografskih procesa (Lajić, Nejašmić, 1993.). Stoga je logičan prostorni obuhvat upravo županijska administrativno-teritorijalna razina.

Unatoč metodološkom usavršavanju i utemeljenju demografije kao znanosti, niti suvremeni popisi pučanstva nisu pošteđeni značajnijih problema evidentiranja ukupnog kretanja populacija kao i njihovih strukturalnih promjena. Opći se problemi popisne statistike ponajprije odnose na samu provedbu popisa i pripadajući različitu popisnu metodologiju. Time se u velikoj mjeri otežava usporedba rezultata popisa. Odnosi se to poglavito na odnose »stalnog« (»de jure«) odnosno »prisutnog« (rezidenciјalnog/boravećeg) stanovništva. Pri usporedbi podataka Popisa 2001. i 2011. s prethodnim popisima

Tablica 1. Popis stanovnika 2011. godine Koprivničko-križevačke županije u usporedbi s RH i susjednim županijama

PRVI REZULTATI POPISA 2011.						
	Ukupno popisane osobe	Ukupan broj stanovnika	Kućanstva		Stambene jedinice	
			ukupno	privatna kućanstva	ukupno	stanovi za stalno stanovanje
Republika Hrvatska	4.456.096	4.290.612	1.535.635	1.534.148	2.257.515	1.923.522
Varaždinska županija	180.423	176.046	56.076	56.017	76.596	64.918
Koprivničko-križevačka županija	118.261	115.582	38.322	38.288	53.105	46.485
Međimurska županija	118.476	114.414	35.999	35.971	43.733	40.726
Bjelovarsko-bilogorska županija	123.390	119.743	41.492	41.438	56.567	52.644
Virovitičko-podravska županija	87.125	84.586	29.910	29.891	38.193	37.336

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

treba voditi računa o promjeni definicije ukupnog stanovništva. Primjerice tako ukupno stanovništvo Hrvatske za 2001. ima dva podatka: 4 492 049 stanovnika (prema definiciji iz Popisa 1991.) i 4 437 460 stanovnika prema novoj metodologiji (**Tablica 1.**). Podaci Popisa 2011. nisu usporedivi niti s podacima Popisa 2001. budući da je statistička definicija ukupnog stanovništva, korištena u Popisu 2011., dijelom izmijenjena u skladu s međunarodnim standardima. Prema novom Zakonu o Popisu stanovništva 2011. (NN, br. 92/10.) u ukupan broj stanovnika Republike Hrvatske neće biti uključene osobe koje u Republici Hrvatskoj imaju: a) prebivalište, a u kritičnom trenutku Popisa su odsutne dulje od jedne godine ili namjeravaju biti odsutne dulje od jedne godine, a u Republici Hrvatsku ne dolaze tjedno. Izuzetak su diplomatsko i vojno osoblje Republike Hrvatske zajedno s članovima njihovih obitelji, bez obzira na trajanje odsutnosti u inozemstvu, b) boravište kraće od jedne godine i ne namjeravaju ostati u Republici Hrvatskoj dulje od jedne godine, te c) studenti koji studiraju u inozemstvu bez obzira na učestalost dolaska u Republiku Hrvatsku, s izuzetkom studenata koji svakodnevno prelaze granicu. Upravo iz tih razloga komparacija svih (metodološki različitih) 16 popisa stanovništva (1857. do 2011.) je problematično, a rezultati i projekcije trendova na temelju tih podataka samo su pokušaj demografskih prikaza sa svjesnim netočnostima.

3. KRATAK PREGLED LITERATURE

Osnovna vredna iz kojih su crpljeni podaci su dakako rezultati službenih popisa stanovništva, odnosno dokumentacija Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske u Zagrebu. Usprkos niza spomenutih manjkavosti službenih popisa, podaci DZS su najobjektivniji, najstabilniji, odnosno relativno najusporedljiviji. Njihovom se analizom uočavaju realni tokovi promjena, kako vremenski tako i prostorno. Korišteni su i podaci područnog Ureda za statistiku Koprivničko-križevačke županije, kao i dosadašnje studije naručene ili izrađene u Županijskom zavodu za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije, te Upravnom odjelu za prostorno uređenje i okoliš Grada Koprivnice, kao i podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje - ureda u Križevcima. Podaci o rezultatima popisa stanovništva imaju svoje izvorište uglavnom u Statističkim godišnjacima Jugoslavije (od 1951. do 1990.), zatim u Statističkim godišnjacima SR Hrvatske (od 1968. do 1990.), te u Statističkim ljetopisima Republike Hrvatske (od 1992. do 2011.). Prvi rezultati Popisa 2011. sadrže podatke o ukupnom broju popisanih osoba te ukupnom broju stanovnika, kućanstava i stambenih jedinica, na razini Republike Hrvatske, prostornih jedinica za statistiku 2. razine, županija, gradova/općina i naselja. Nažalost statistički podaci o kvalitativnim značajkama stanovništva za 2011. godinu nisu još objavljeni (po naseljima) i pitanje je kada će biti dostupni, stoga se dio analize temelji na rezultatima iz 2001. godine.

Kontinuitet naseljenosti Koprivničko-križevačke županije možemo pratiti od početka bakrenog doba (oko 3500 god. prije Krista), pa brončanog i željeznog do Rimskog Carstva, ali prvi pokušaji sustavnog popisivanja na kojima se ovaj rad temelji dolaze mnogo kasnije. Ipak važno je poznavati i povijesna zbivanja kako bi lakše shvatili specifičnu prostornu rasprostranjenost stanovništva. Literatura vezana uz demografska kretanja Koprivničko-križevačke županije odnosno Podravine i Klaničkog prigorja jest razmjerno štura, ali interes za demografska proučavanja ovog prostora je sve veći što dokazuje i sve veći broj specijaliziranih znanstvenih radova. O demografskim karakteristikama Podravine ponavljaju se znanstvenih i stručnih radova dosad objavio Dragutin Feletar koji je osnivanjem časopisa za multidisciplinarna istraživanja Podravina 2001. godine, interes za ovaj prostor znanstveno u tom smislu podigao na višu razinu. Uz brojne znanstvene radove, članke (objavljene u »Podravini«, »Geografskom glasniku«, »Acti Geographici Croatici«, »Podravskom zborniku«, »Radovima Zavoda za znanstvena istraživanja HAZU« i drugdje), monografije pojedinih gradova, naselja, poduzeća, svakako treba istaknuti i demografske studije koje je vodio (Demografska studija Koprivničko-križevačke županije, 1989./1999. i Demografska studija Koprivnica - Stanovništvo kao faktor razvoja grada Koprivnice, 2001./2002.).

O ovom prostoru pisali su brojni znanstvenici demografi, a korišteni su i radovi vezani za metodologiju demografskih istraživanja poput Alice Wertheimer Baletić (»Stanovništvo i razvoj«, 1999.), zatim Ive Nejašmića (»Demogeografija«, 2005.), Mladena Friganovića, Jakova Gela, Stjepana Šterca, Vladimira Serdara, Vladimira Roce, te Velimira Rogića. Od važnosti je i literatura s uvrštenom izvor-

nom statističkom građom historijskog demografa Jurja Hrženjaka, te Mirka Korenčića, a za stariji demografski razvoj prije prvoga sveopćega popisa 1857. godine treba spomenuti rade Stjepana Krivošića (doktorska disertacija, te brojni članci u stručnoj periodici). Zatim i rade Josipa Adamčeka, Nevena Budaka, Drage Roksandića, Mire Kolar-Dimitrijević, Rudolfa Horvata, Nade Klaić, Hrvoje Petrića i drugih, a vezani su uz ovo područje.

Nedovoljno se raspolaže s podacima o promjenama demografske strukture Koprivničko-križevačke županije i to je ozbiljan nedostatak jer se kvalitetna analiza i projekcije temelje upravo na tim podacima. Prije objave službenih rezultata iz popisa 2011. možemo se samo osloniti na procjene Statističkog ljetopisa za 2011. godinu (procjene stanovništva sredinom 2010.). Razmjeno dosta pouzdanih podataka ima o kretanju i strukturi nezaposlenih što ih kontinuirano objavljuje u svojim biltenima Hrvatski zavod za zapošljavanje u Križevcima. Rezultati svih spomenutih istraživanja, članaka, knjiga, studija i institucija, kao i izvori podataka više ili manje su zastupljeni u ovom radu.

4. PROSTORNI OBUHVAT

Ranije je spomenuto da je prostorni obuhvat županijsko administrativno-teritorijalne razine logičan izbor. No, ako prostorno determiniramo područje istraživanja samo na Koprivničko-križevačku županiju to podrazumijeva i temeljito poznavanje ne samo demografskih obilježja već prije svega širi okvir prirodne osnove, prirodno-geografskih čimbenika na prostornu distribuciju stanovništva, ali i historijsko nasljeđe prostora, odnosno povijesne momente koji su određivali i usmjeravali intenzitet naseljavanja ovog područja. Stoga ova tema zahtjeva kompleksniju znanstvenu analizu isključivo multidisciplinarnim, geografskim pristupom.

Županije na hrvatskom tlu postoje u organizacijskom smislu više od 10 stoljeća. Koprivničko-križevačka županija s današnjim prostornim granicama dakako nije postojala 1857. prilikom prvog popisa stanovništva, već je se rađala i mijenjala zajedno s novonastalom državom početkom 90-tih godina 20. stoljeća. U statističkom ljetopisu iz 1874. (za dio područja današnje Hrvatske) navedeno je osam županija: Riječka, Zagrebačka, Varaždinska, Križevačka, Bjelovarska, Požeška, Virovitička i Srijemska (i šest okružja Vojne krajine i grad Rijeka). Nakon sjedinjenja Vojne krajine s civilnom Hrvatskom 1881. broj županija se povećao, ali su Dalmacija, Istra, Kvarnerski otoci, Međimurje i Baranja bili pod upravom Beča odnosno Budimpešte te su ostali izvan županijskog ustroja. Zakonom o ustroju županija iz 1886. u Hrvatskoj je formirano osam županija: Bjelovarsko-križevačka, Ličko-krbavška, Modruškorićečka, Požeška, Srijemska, Varaždinska, Virovitička i Zagrebačka. Današnje županije utemeljene su tek na Ustavu Republike Hrvatske (donio je Sabor 22. prosinca 1990.) kojime je predviđen povratak županijskoga teritorijalnog ustroja.

U današnjim prostornim okvirima s manjim izmjena Koprivničko-križevačka županija postoji od 1. siječnja 1993. godine, nakon što je Hrvatski državni sabor donio zakon o novom teritorijalnom ustroju lokalne uprave i samouprave. Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj je 1992. godine utvrđeno da se unutar VI. Koprivničko - križevačke županije osnivaju 2 grada i 18 općina (20 novih temeljnih političko - teritorijalnih jedinica). Potom su slijedile izmjene i dopune navedenog zakona, te je 1997. godine donesen novi Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine« broj 10/97), a zatim i tri njegove izmjene (»Narodne novine« broj 124/97, 68/98 i 128/99). U siječnju 1997. formirane su 3 nove općine na području Koprivničko-križevačke županije: Kalinovac, Kalnik i Novo Virje, a Đurđevac je dobio status grada. U studenom 1997. formirana je Općina Podravske Sesvete, a u studenom 1999. godine formirana je Općina Gornja Rijeka. Danas se u sastavu Koprivničko-križevačke županije nalazi 25 jedinica lokalne samouprave i to: 3 grada (Koprivnica, Križevci i Đurđevac) i 22 općine (Drnje, Đelekovec, Ferdinandovac, Gola, Gornja Rijeka, Hlebine, Kalinovac, Kalnik, Kloštar Podravski, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Legrad, Molve, Novigrad Podravski, Novo Virje, Peteranec, Podravske Sesvete, Rasinja, Sokolovac, Sveti Ivan Žabno, Sveti Petar Orehovec i Virje), te 264 naselja.

Povjesno-toponomastički Županija obuhvaća velik dio gornje hrvatske Podravine koja se izduženo proteže u smjeru sjeverozapad – jugoistok nizinom rijeke Drave, te Kalničko prigorje i najzapad-

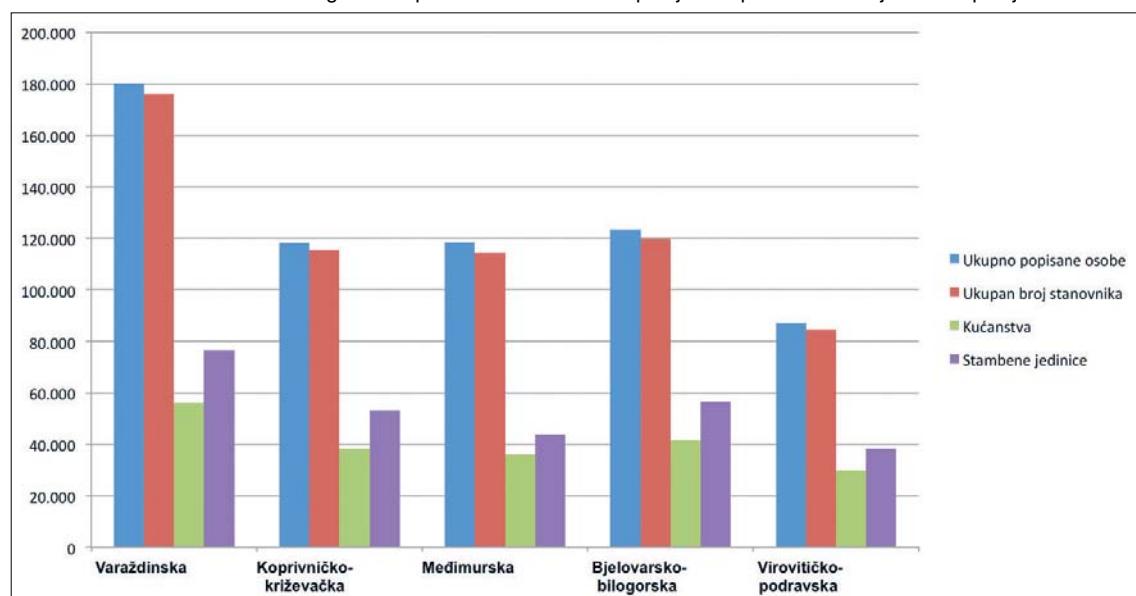
niji dio Bilogore. Podravina je nešto rijeđe naseljena od hrvatskog prosjeka (2,6 posto stanovnika Hrvatske 2001.), a od ukupne površine od 1618 četvornih kilometara koprivnička Podravina sudjeluje s 715 km², đurđevačko-pitomačka 580 km², te ludbreška s 223 km² (Feletar, 1973.) Ludbreška Podravina uključena je u Varaždinsku županiju, a pitomačka Podravina u Virovitičko-podravsku županiju. Prikazani demografski podaci preračunati su na bazi najnovijega teritorijalnoga obuhvata i ustroja Koprivničko – križevačke županije, stoga su i te metodološko-prostorne razlike razlog poteškoća u uspoređivanju podataka iz prijašnjih popisa.

5. PROMJENE U UKUPNOM BROJU STANOVNika I PROSTORNOM RASPOREdu NASELJENOSTI

Povijest popisa (metodološke napomene) pokazuje da su u popisima prevladavale, a i danas, uglavnom dvije osnovne definicije ukupnog stanovništva: koncepcija stalnog (rezidencijalnog) i prisutnog stanovništva. Obje su važne prilikom popisa stanovništva na manjim područjima unutar jedne države (Wertheimer-Baletić, 1999.). Pod ukupnim kretanjem stanovništva podrazumijevamo njegovu prostornu (mehanička/migracijska) i prirodnu (biološka) komponentu. Promjena broja stanovnika koju pratimo popisima stanovništva od 1857. godine najtransparentniji je indikator brojčanih odnosa te poremećaja u ukupnom kretanju stanovništva. Ukupan broj stanovnika Koprivničko-križevačke županije varirao je u sličnim relativnim odnosima od prvog popisa 1857. do danas kao i u susjednim županijama sjeverozapadne Hrvatske (**Grafikon 1.**). Zanimljivo je da i Koprivničko-križevačka (87 464) i Varaždinska (87 960), te Bjelovarsko-bilogorska županija (84 893) te popisne 1857. godine imaju gotovo isti broj stanovnika dok su Međimurska (55 412) i Virovitičko-podravska (57 107) za oko 30 000 stanovnika brojčano manje (**Tablica 2.**).

U spomenutom 19. stoljeću, u kojem se rađa građanska klasa, dolazi do većih demografskih promjena. U to vrijeme se ukida Vojna krajina 1871. godine, a uz gospodarske mijene (pojava manufaktura i prve industrije, napredak poljoprivredne proizvodnje) pratimo i konstantni demografski rast. Taj rast se nastavlja do početka 20. stoljeća kada nakon sredine 20. stoljeća (popisa 1953. i 1961.) pratimo stagnaciju i konstantan pad. Ovaj karakterističan razvojni put sa svim pripadajućim fazama demografske tranzicije potpuno je izmjenio i demografsku sliku Podravine i Kalničkog prigorja. Prostorni raspored stanovništva u fazi nagloga demografskog porasta bio je bitno drugačiji nego što je to danas. Napredak u poljoprivrednoj proizvodnji demografski su jačala prvenstveno ruralna naselja pa velik

Grafikon 1: Stanovništvo u 2011. godini Koprivničko-križevačke županije u usporedbi sa susjednim županijama

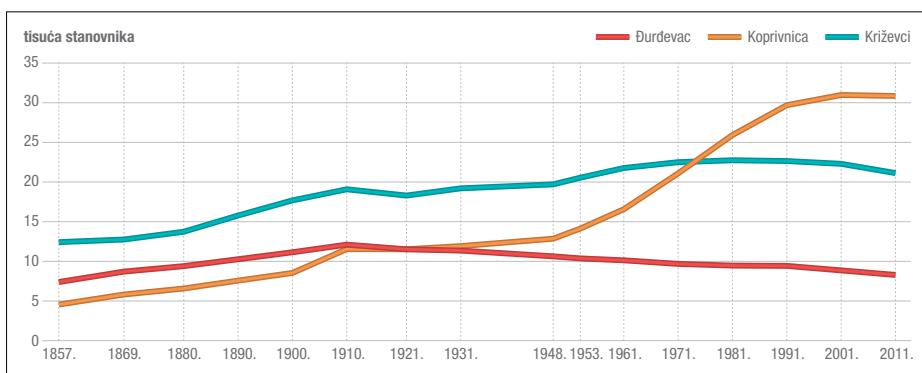

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

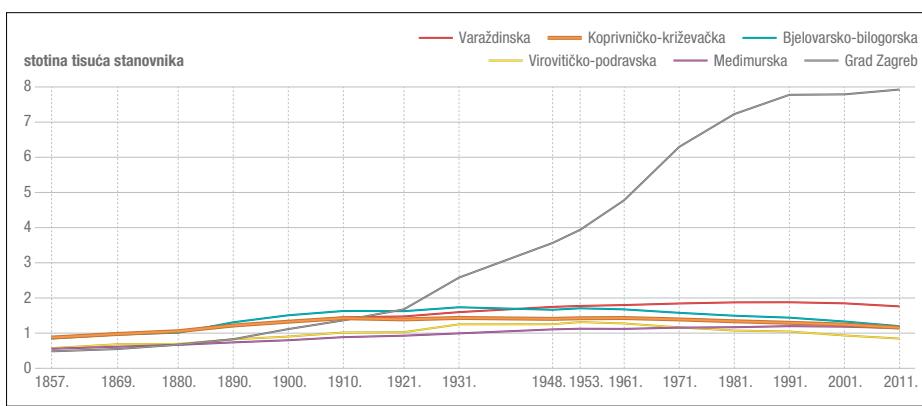
Tablica 2. Popis stanovnika gradova i općina Koprivničko-križevačke županije 1857., 1910., 1953., 1991. i 2011. godine (usporedba)

Popisna godina	1857.	1910.	1953.	1991.	2011.	2011./1953.						
Grad/Općina	Površina km ²	Stanovnika	St./km ²	Stanovnika	St./km ²	Stanovnika	St./km ²	Stanovnika	St./km ²	Stanovnika	St./km ²	Pad/porast (%)
1. Đurđevac	157,3	7398	47	12106	77,1	10372	65,9	9430	60	8290	52,7	-20
2. Koprivnica	91,1	4554	50	11552	126,8	14139	155,2	29706	326,1	30872	338,9	+118,4
3. Križevci	263,9	12438	47,1	19108	72,4	20575	78	22676	86	21155	80,2	+2,8
4. Drniš	29,7	2227	75	2790	93,9	2661	89,6	2244	75,6	1865	62,8	-29,9
5. Đelekovec	25,9	1780	68,7	2822	109	2870	110,8	1953	75,4	1527	59	-46,8
6. Ferdinandovac	49,3	1093	22,2	3624	73,5	3514	71,3	2293	46,5	1732	35,1	-50,8
7. Gola	76,4	2394	31,3	6415	84	5281	69,1	3165	41,4	2416	31,6	-54,3
8. Gornja Rijeka	32,8	1930	58,8	3226	98,4	3513	107,1	2330	71	2781	54,3	-49,3
9. Hlebine	31,0	1749	55,8	2594	83,7	2543	82	1606	51,8	1302	42	-48,8
10. Kalinovac	35,6	1424	40	3080	86,5	2951	82,9	1852	52	1601	45	-45,7
11. Kalnik	26,4	1868	70,8	2740	103,8	2695	102,1	1929	73,1	1361	51,6	-49,5
12. Kloštar Podravski	51,0	2793	54,8	4539	89	4849	95,1	3893	76,3	3303	64,8	-31,9
13. Koprivnički bregi	35,1	1633	46,5	1544	44	2819	80,2	2706	77,1	2403	68,5	-14,6
14. Koprivnički Ivanec	33,1	2137	64,6	3107	93,9	3426	103,5	2574	77,8	2110	63,8	-38,5
15. Legrad	62,7	4438	70,8	5678	90,6	5611	89,5	3200	51	2185	34,8	-61,1
16. Molve	46,6	2119	45,5	4097	87,9	3569	76,6	2487	53,4	2194	47,1	-38,5
17. Novigrad podravski	64,6	4443	68,8	5670	87,8	4970	76,9	3329	51,5	2862	44,3	-42,4
18. Novo Virje	36,0	0	0	3121	86,7	2719	75,5	1601	44,5	1218	33,8	-55,2
19. Peteranec	51,8	4064	78,5	4515	87,2	4020	77,6	2954	57	2681	51,8	-33,3
20. Podravske Sesvete	29,8	1625	54,5	3355	112,6	2902	97,4	1957	65,7	1628	54,6	-43,9
21. Rasišnja	105,6	4473	42,4	7176	68,0	6276	59,4	4027	38,1	3271	31,0	-47,8
22. Sokolovac	136,9	3266	23,9	5485	40,1	6416	46,9	4366	31,9	3454	25,2	-46,3
23. Sveti Ivan Žabno	106,7	5070	47,5	7577	71,0	8577	80,4	6000	56,2	5204	48,8	-39,3
24. Sveti Petar Orehovec	91,2	4904	53,8	8402	92,1	7938	87,0	5684	62,3	4583	50,3	-42,2
25. Virje	78,6	7649	97,3	9013	114,7	7153	91,4	5435	69,1	4586	58,3	-36,2
Županija	1748,4	87464	50	142546	81,5	142362	81,4	129397	74	115582	66,1	-18,8

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

Grafikon 2.
Kretanje broja stanovnika u gradovima Koprivničko-križevačke županije od 1857. do 2011. godine

Grafikon 3.
Kretanje broja stanovnika u nekim županijama središnje Hrvatske od 1857. do 2011. godine

dio bilježi svoj demografski maksimum upravo na prijelazu stoljeća (pri popisima stanovništva 1890., 1900., 1910., te 1921. godine). Taj se demografski maksimum više nikad nije dosegnuo, pa su te brojke i trendovi s današnjom situacijom podravskih sela, nažalost, neusporedljive.

Demografski je interesantan međuratni (1931.) županijski broj stanovnika kao i popisi neposredno nakon završetka 2. svjetskog rata (1948. i 1953.). U tom su razdoblju demografski brojčani vrhunci SZ županija (osim Varaždinske i Međimurske koja još kasnije bročano jačaju), pa tako Koprivničko-križevačka bilježi 1931. najviših 143 268 stanovnika, Bjelovarsko-bilogorska 173 597 (1931.), a Virovitičko-podravska 131 517 (1953.). U tom razdoblju viši natalitet održava jaka agrarna tradicija i struktura, tako da pratimo porast i u ruralnim i u urbanim naseljima. Još je zanimljivije pratiti odnose brojeva stanovnika unutar Koprivničko-križevačke županije komparirajući gradove Koprivnicu, Križevce i Đurđevac s ostalim naseljima. U razdoblju nakon Drugoga svjetskog rata demografska dinamika u svim naseljima unutar Županije bila je iznimna, premda ne možemo reći da su sva naselja u promatranom razdoblju ostvarila porast stanovništva.

Prateći slabljenje utjecaja stare agrarne strukture, a jačanje novih procesa inistrijalizacije i tercijarizacije, zapažamo prve procese depopulacije upravo ruralnih naselja. Koliko snažno se oni odvijaju možemo ilustrirati podatkom da je u međupopisnom razdoblju od 1948. do 1953. godine, od 25 gradova i općina Koprivničko-križevačke županije, čak njih 15 bilježilo porast broja stanovnika (Koprivnica, Križevci, Drnje, Đelekovec, Ferdinandovac, Gola, Gornja Rijeka, Kalinovac, Kloštar Podravski, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Novigrad Podravski, Rasinja, Sokolovac i Sveti Ivan Žabno). Već u međupopisnom razdoblju od 1953. godine do 1961. godine porast broja stanovnika bilježi samo 5 gradova i općina (Koprivnica, Križevci, Kalnik, Koprivnički Bregi i Sokolovac). U razdoblju od 1971. do 1981. porast broja stanovnika bilježe samo gradovi Koprivnica i Križevci, a od 1981. do 2001. godine Koprivnica ostaje jedini grad (općina) s pozitivnom promjenom.

Dakle ako promatramo vremensko razdoblje od oko 60-tak posljednjih godina od popisa 1953. do 2011. u Koprivničko-križevačkoj županiji možemo zasebno analizirati ukupnu demografsku stagna-

Tablica 3. Broj stanovnika Koprivničko-križevačke županije, te susjednih županija, od 1857. do 2011. godine

Primjedba na popis 2011.: Nije primjenjena ista metodologija kao 1991. i 2001., te kao stalni stanovnici uzeti su samo građani koji barem jednu godinu u kontinuitetu žive u mjestu boravka. Zato u nekim naseljima pad nije tako velik koliko je iskazan, a porast je za nekoliko postotaka veći

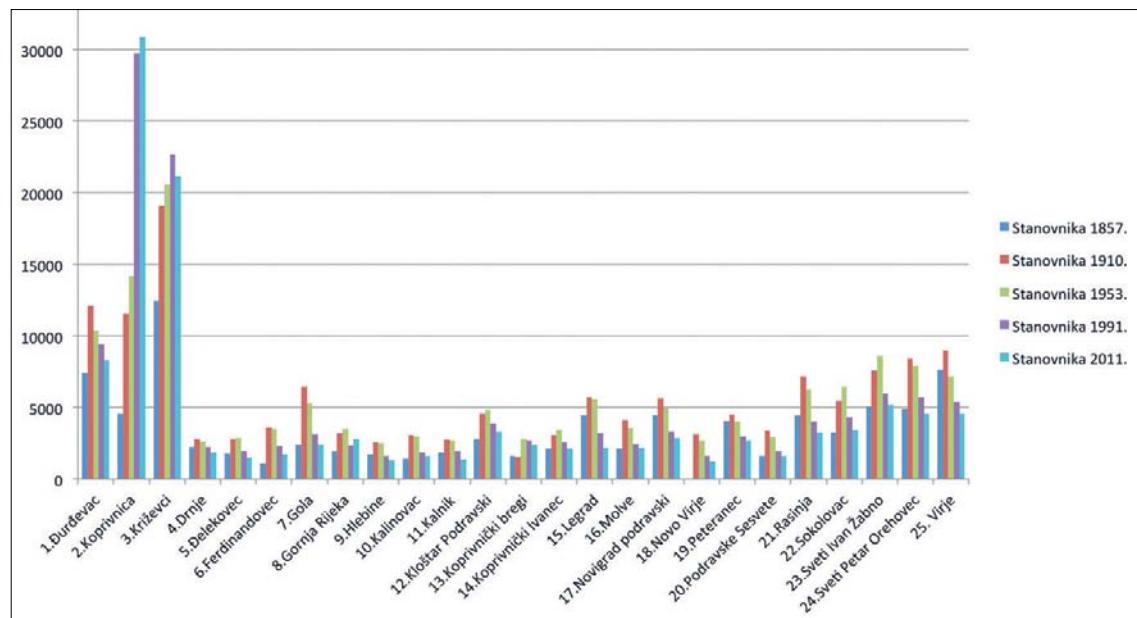
	Republika Hrvatska	Broj stanovnika prema popisima						
		1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.
Županija								
Varaždinska	84.893	87.464	87.960	90.194	105.612	120.397	144.720	170.524
Koprivničko-križevačka	68.513	95.981	97.581	105.529	132.581	131.849	139.054	147.524
Bjelovarsko-bilogorska	69.225	101.420	121.772	142.546	162.453	173.597	190.565	210.767
Virovitičko-podravska	90.266	105.825	130.901	142.039	160.039	166.485	173.268	180.767
Medimurska	57.107	54.761	55.412	54.397	54.761	55.412	55.412	55.412
Grad Zagreb	82.848	111.565	136.3v51	136.3v51	136.3v51	136.3v51	136.3v51	136.3v51
	92.760	101.818	102.824	102.824	102.824	102.824	102.824	102.824
	167.765	167.765	167.765	167.765	167.765	167.765	167.765	167.765
	258.024	258.024	258.024	258.024	258.024	258.024	258.024	258.024
	356.529	356.529	356.529	356.529	356.529	356.529	356.529	356.529
	393.919	393.919	393.919	393.919	393.919	393.919	393.919	393.919
	478.076	478.076	478.076	478.076	478.076	478.076	478.076	478.076
	629.896	629.896	629.896	629.896	629.896	629.896	629.896	629.896
	723.065	723.065	723.065	723.065	723.065	723.065	723.065	723.065
	777.826	777.826	777.826	777.826	777.826	777.826	777.826	777.826
	779.145	779.145	779.145	779.145	779.145	779.145	779.145	779.145
	792.875	792.875	792.875	792.875	792.875	792.875	792.875	792.875

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

ciju i potom pad broja stanovnika, te izrazitu prostorno polarizaciju na dva demografska »magneta« unutar županije – jači Koprivnicu i nešto slabiji Križevce. Demografsku stagnaciju i pad broja stanovnika županije pratimo u popisima stanovništva od 1953. kada je popisano 142 362 stanovnika, potom 1961. (143 019), 1971. (138 994), 1981. (133 790), da bi nakon popisa 1991. (129 397) broj stanovnika Koprivničko-križevačke županije počeo naglijе opadati. Tako 2001. u županiji bilježimo 124 467, a 2011. samo 115 582 stanovnika. Obrazloženje porasta u 1961. godini od 657 stanovnika u odnosu na 1953. godinu možemo tražiti u još uvjek velikoj dominaciji poljoprivrede, te višem natalitetu. Nakon tog razdoblja stagnacije dolazi do konačnog pada broja stanovnika, a uzroci su opadanje nataliteta, ukupne prirodne dinamike s kojim dolaze procesi demografskog starenja, senilizacije i feminizacije, ali i pojave značajne emigracije izvan granica županije – osobito u »radničke-snagegladan« Zagreb (**Tablica 3.**).

Koliko se prostorno diferencirano odvijalo kretanje apsolutnog broja stanovnika županije potvrđuju izrazitiji nesrazmjeri unutar županije u padu i porastu (u postocima) broja stanovnika u spomenutom periodu od 1953. do 2011. (**Grafikon 4.**). U tom se razdoblju porastom od čak 118,4 posto može pohvaliti samo Koprivnica, te Križevci od samo 2,8 posto. Koprivnica je u posljednjih 58 godina porasla sa 14 139 (1953.) na 30 872 stanovnika (2011.). Sva ostala naselja bilježe negativan postotni udio dok čak 11 od ukupnih 25 općina i gradova bilježe pad od preko 45 posto. Đurđevac je pao za 20 posto, a negativni demografski rekorderi su prometno izolirani Legrad (-61,1 posto), Novo Virje

Grafikon 4. Stanovništvo gradova i općina Koprivničko-križevačke županije 1857., 1910., 1953., 1991. i 2011. godine (usporedba)

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

(-55,2 posto), Gola (-54,3 posto), te Ferdinandovac (-50,8). Cijela Koprivničko-križevačka županija pala je u posljednjih 58 godina sa 142 362 stanovnika (1953.) na 115 582 stanovnika (2011.) odnosno za -18,8 posto.

Prateći pad i porast broja stanovnika po naseljima Koprivničko-križevačke županije od 1953. do 2011. godine možemo izbrojati čak 244 (od ukupno 264) naselja ili 92,4 posto s padom broja odnosno samo 20 ili 7,6 posto s porastom broja stanovnika. Stavljujući postotne dijelove u razrede možemo isčitati da od tih 244 naselja njih čak 100 je palo brojem stanovnika od 50,1 do 80 posto, 92 naselja palo je za 30,1 do 50 posto, 36 naselja palo je za 10,1 do 30 posto, a 8 naselja imalo je blaži pad do 10 posto. Razredna distribucija postotaka s pozitivnim predznakom puno je skromnija. Naime od tek 20 naselja s porastom broja stanovnika u Koprivničko-križevačkoj županiji njih 7 ima porast do 20 posto, samo 3 naselja bilježe rast od 20,1 do 50 posto, idućih 3 raste od 50,1 do 80 posto, a 7 i za više od 80,1 posto. Iz takve distribucije možemo zaključiti da je od 1953. do 2011. čak 72,8 posto naselja županije palo brojem stanovnika za od 30,1 do 80 posto što je alarmantni podatak.

Kvalitativna slika stanovništva županije (vitalne osobine) iz godine u godinu se pogoršava, što rezultira nepovratnim demografskim egzodusom ruralnih područja. Kolika je snažna bila demografska usisna moć (i) Koprivnice u promatranom razdoblju govori činjenica da su najveće stope porasta u gradu zabilježene u periodu najsnažnije industrializacije (1953.-1981.). Kasnije se privlačna snaga Zagreba ipak pokazala snažnjom, a to samo ističe iznimno čvrstu sinergiju gospodarskog razvoja prostora i demografske dinamike, odnosno procesa urbanizacije i deagrarizacije.

Iako su u promatranom periodu od 1953. do 2011. jedino Koprivnica i Križevci imali pozitivnu bilancu, u posljednjem međupopisnom razdoblju od 2001. do 2011. niti jedno naselje u Koprivničko-križevačkoj županiji ne bilježi porast broja stanovnika (**Tablica 4.**). I, uvijek demografski najvitalniji grad u županiji, Koprivnica, je brojčano pao za minimalnih 122 stanovnika s 30 994 (2001.) na 30 872 stanovnika (2011.) ili -0,39 posto. Križevci su u istom međupopisnom razdoblju zabilježili pad od 1521 stanovnika s 22 324 na 21 155 stanovnika (-5,2 posto), dok je Đurđevac pao sa 8 862 na 8 290 tj. za 572 stanovnika (-12,1 posto). Sva su, dakle, naselja u Koprivničko-križevačkoj županiji zabilježila pad broja stanovnika od kojih su nam rekorderi već otprije poznati i zapravo su bez ikakvih mogućnosti za demografski oporavak (**Tablica 5.**).

Tablica 4. Broj stanovnika Koprivničko-križevačke županije po gradovima i općinama od 1857. do 2011. godine

Primjedba na popis 2011.: Nije primijenjena ista metodologija kao 1991. i 2001., te kao stalni stanovnici uzeti su samo građani koji barem jednu godinu u kontinuitetu žive u mjestu boravka. Zato u nekim naseljima pad nije tako velik koliko je izkazan, a porast je za nekoliko postotaka veći

	BROJ STANOVNika PO POPISIMA															
	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
ĐURĐEVAC	7.393	8.709	9.399	10.268	11.147	12.106	11.517	11.356	10.634	10.372	10.132	9.679	9.468	9.430	8.862	8.290
KOPRIVNICA	4.554	5.823	6.582	7.574	8.544	11.552	11.536	11.932	12.864	14.139	16.582	21.104	25.941	29.706	30.994	30.872
KRIŽEVCI	12.438	12.769	13.752	15.798	17.709	19.108	18.319	19.230	19.729	20.575	21.793	22.534	22.772	22.676	22.324	21.155
DRNAJE	2.227	2.322	2.404	2.876	2.717	2.790	2.720	2.808	2.591	2.661	2.633	2.447	2.363	2.244	2.156	1.865
ĐELEKOVEC	1.780	2.003	2.119	2.405	2.780	2.822	2.899	2.973	2.861	2.870	2.716	2.404	2.172	1.953	1.824	1.527
FERDINANDOVAC	1.093	1.382	1.780	3.126	3.272	3.624	3.779	3.787	3.467	3.514	3.268	2.881	2.497	2.293	2.107	1.732
GOLA	2.394	2.902	3.813	5.458	5.789	6.415	6.280	6.026	5.592	5.281	4.719	4.163	3.609	3.165	2.760	2.416
GORNJA RUEKA	1.930	2.122	2.272	2.531	2.828	3.226	3.095	3.430	3.442	3.513	3.399	2.919	2.684	2.330	2.035	1.781
HLEBINE	1.749	1.711	2.004	2.169	2.340	2.594	2.579	2.612	2.602	2.543	2.500	2.234	1.845	1.606	1.470	1.302
KALINOVAC	1.424	1.827	2.134	2.589	2.881	3.080	2.983	2.944	2.884	2.951	2.777	2.506	2.140	1.852	1.725	1.601
KALNIK	1.868	1.925	2.071	2.375	2.566	2.740	2.601	2.738	2.696	2.695	2.698	2.458	2.200	1.929	1.611	1.361
KLOŠTAR PODRAVSKI	2.793	3.162	3.135	3.840	4.412	4.539	4.528	4.694	4.769	4.849	4.753	4.453	4.095	3.893	3.603	3.303
KOPRIVNIČKI BREGI	1.633	1.773	1.785	1.834	1.840	544	562	2.403	2.582	2.819	3.171	3.070	2.828	2.706	2.549	2.403
KOPRIVNIČKI IVANEC	2.137	2.419	2.278	2.679	2.837	3.107	2.964	3.509	3.395	3.429	3.336	3.107	2.899	2.574	2.361	2.110
LEGRAD	4.438	5.147	4.974	5.489	5.629	5.678	5.891	5.724	5.701	5.611	5.268	4.549	3.746	3.200	2.764	2.185
MOLVE	2.119	2.490	2.744	3.220	3.778	4.097	3.834	3.739	3.692	3.569	3.460	3.243	2.836	2.487	2.379	2.194
NOVIGRAD PODRAVSKI	4.443	4.782	5.319	5.621	5.673	5.670	5.651	5.412	4.969	4.970	4.746	4.373	3.809	3.329	3.161	2.862
NOVO VIRJE	0	0	0	2.228	2.854	3.121	3.074	2.944	2.773	2.719	2.531	2.182	1.877	1.601	1.412	1.218
PETERANEC	4.064	4.313	4.205	4.432	4.651	4.725	4.515	4.456	4.104	4.020	3.904	3.485	3.199	2.954	2.848	2.681
PODRAVSKE SESVETE	1.625	1.802	2.100	2.371	2.760	3.355	3.450	3.291	2.965	2.902	2.682	2.510	2.206	1.957	1.778	1.628
RASINJA	4.473	5.285	5.579	6.649	6.903	7.176	6.759	6.631	6.120	6.276	6.275	5.551	4.731	4.027	3.818	3.271
SOKOLOVAC	3.266	3.437	4.215	4.661	5.004	5.495	5.445	6.360	6.214	6.416	6.715	5.751	5.013	4.366	3.964	3.452
SVETI IVAN ŽABNO	5.070	4.996	5.020	6.104	7.088	7.577	7.317	7.775	8.492	8.577	8.416	7.624	6.617	6.000	5.628	5.204
SVETI PETAR OREHOVEC	4.904	5.625	6.178	6.730	7.544	8.402	8.101	8.342	8.078	7.938	7.754	7.224	6.394	5.684	5.137	4.583
VIRJE	7.649	8.855	9.667	8.745	9.035	9.013	8.655	8.152	7.349	7.153	6.791	6.543	5.849	5.435	5.197	4.586

Tablica 5. Broj stanovnika Koprivničko-križevačke županije po naselijima od 1857. do 2011. godine
 Primjedba na popis 2011.: Nije primijenjena ista metodologija kao 1991. i 2001., te kao stalni stanovnici uzeti su samo građani koji barem jednu godinu u kontinuitetu žive u mjestu boravka. Zato u nekim naseljima pad nije tako velik koliko je izkazan, a porast je za nekoliko postotaka veći

Grad, općina	Broj stanovnika po popisima											2011./1953.					
	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj %
ĐURĐEVAC	7.393	8.709	9.399	10.268	11.147	12.106	11.517	11.356	10.634	10.372	10.132	9.679	9.468	9.430	8.862	8.290	-2082 -20,1
Budišovac	683	822	833	920	931	1.077	996	841	838	797	680	520	437	444	374	-264	-41,4
Čepelovac	679	802	868	851	910	940	913	860	795	791	756	641	565	462	379	342	-449 -56,8
Đurđevac	4.781	5.604	6.128	6.180	6.549	6.987	6.674	6.319	6.013	5.842	5.859	5.967	6.282	6.845	6.616	6.378	+539 +9,2
Gričine	0	0	0	95	126	197	176	190	200	211	213	181	187	161	158	121	-80 -37,9
Mižetinac	227	272	305	329	414	421	410	424	417	428	396	343	310	274	240	205	-223 -52,1
Severovci	0	0	0	229	355	379	398	334	356	344	346	301	352	204	170	142	-202 -58,7
Sirova Katalena	360	452	483	630	713	882	777	890	826	773	750	634	512	405	355	208	-493 -63,8
Suha Katalena	427	496	522	729	840	934	929	1.061	948	913	791	724	560	489	372	338	-585 -63,0
Sveti Ana	236	261	260	305	309	289	233	282	238	232	224	208	180	153	128	100	-132 -56,9
KOPRIVNIČKA Bakovička	4.554	5.823	6.582	7.574	8.544	11.552	11.536	11.932	12.864	14.139	16.582	21.104	25.941	29.706	30.994	30.872	+16.733 +118,3
Draganovec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	336	398	333	0	0	422	506	+170 +50,6
Hečešin	158	160	171	236	271	440	306	313	385	343	379	463	547	651	666	724	+381 +111,1
Jagunjedovec	315	451	394	476	496	513	499	602	465	463	478	434	403	352	347	340	-123 -26,6
Koprivnica	3.224	4.243	4.627	5.118	5.710	8.018	8.115	7.934	8.663	9.566	11.444	16.150	20.812	24.238	24.809	23.872	+14.330 +149,8
Kunovec Breg	0	0	0	31	78	159	159	209	296	330	496	519	568	637	647	639	+309 +93,6
Reka	584	669	794	902	946	1.012	1.161	1.260	1.316	1.385	1.506	1.507	1.479	1.477	1.702	1.519	+134 +9,7
Starigrad	0	0	280	449	632	966	856	1.057	1.106	981	1.000	893	1.334	1.580	1.573	2.392	+1.411 +143,8
Štajlinec	0	0	0	0	0	0	0	124	218	346	359	400	434	491	473	+255 +117,0	
KRIŽEVCI	12.438	12.769	13.752	15.798	17.709	19.108	18.319	19.230	19.729	20.575	21.793	22.534	22.772	22.676	22.324	21.155	+580 +2,8
Apatovec	707	670	738	785	899	901	911	952	894	886	845	722	583	464	426	350	-536 -60,5
Beketinec	99	105	123	133	146	177	169	165	161	156	130	108	98	68	62	38	-118 -75,6
Bojnikovec	167	174	190	207	214	251	244	229	259	251	274	270	276	250	226	220	-31 -12,4
Bukovje Križevačko	140	144	141	180	197	233	201	213	237	260	271	354	338	322	318	+58 +22,3	
Carevdar	374	316	343	481	492	526	495	606	703	728	788	747	639	556	441	-287 -39,4	
Cubinec	250	217	208	242	267	315	309	318	357	403	448	542	623	560	571	550	+147 +36,5

Grad, općina	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj	%	
Čabradi	0	0	0	121	168	169	178	180	173	184	192	161	128	126	150	154	-30	-16,3	
Djankovac	340	360	355	394	406	372	366	379	351	344	309	303	247	222	204	187	-157	-45,6	
Dolianec	121	127	142	159	165	175	159	154	118	114	96	83	64	49	57	54	-60	-52,6	
Donja Brokovčina	106	116	115	126	140	126	119	130	121	134	155	154	157	159	166	166	+32	+23,9	
Donja Glogovnica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	207	203	216	207	171	155	130	-77	-37,2
Donji Dubovec	37	27	47	67	66	85	61	44	37	36	31	31	33	31	39	33	-3	-8,3	
Durdic	290	265	285	296	416	429	397	532	583	410	399	363	302	293	283	297	-113	-27,6	
Erdovec	290	307	337	305	355	331	339	333	296	291	274	240	227	223	218	207	-84	-28,9	
Gornja Bickovčina	61	69	76	84	96	0	0	169	174	153	185	162	186	187	185	161	+8	+5,2	
Gornja Glogovnica	351	361	348	381	452	523	485	450	479	266	252	208	203	163	146	114	-152	-57,1	
Gornji Dubovec	21	22	43	28	34	39	41	44	43	41	45	33	24	15	13	9	-32	-78,0	
Gradićna	142	135	124	145	155	189	174	170	192	189	195	203	199	214	218	212	+23	+12,2	
Ivanec Križevački	214	239	253	281	364	413	415	442	465	464	451	409	365	348	350	308	-156	-33,6	
Jačani	0	0	0	38	119	142	163	164	169	157	170	166	133	128	117	97	-60	-38,2	
Karane	63	73	88	104	120	0	0	117	123	120	159	176	214	204	226	230	+110	+91,7	
Kloštar Vojakovački	218	233	277	442	397	471	511	466	488	535	626	536	455	405	436	366	-169	-31,6	
Kostadinovac	0	0	0	56	64	63	58	65	60	67	61	55	53	26	20	15	-52	-77,6	
Križevci	2.144	2.615	2.933	3.358	3.581	4.897	4.698	4.264	4.933	5.591	6.642	8.356	9.900	11.236	11.541	11.219	+5.628	+100,7	
Kučari	67	76	94	109	103	115	102	109	92	87	91	81	68	56	46	30	-57	-65,5	
Kundevec	29	31	28	34	29	22	21	15	16	22	18	16	12	7	10	-6	-37,5		
Lemeš	266	302	313	300	343	335	280	269	244	236	219	187	129	127	127	111	-125	-53,0	
Lemeš Križevački	134	132	143	196	214	239	212	219	241	235	230	244	212	192	192	184	-51	-21,7	
Majurec	131	114	148	172	219	268	259	290	368	359	400	388	433	472	425	424	+65	+18,1	
Male Sesvete	0	0	0	0	116	119	105	111	102	100	109	81	84	64	51	46	-52	-52,0	
Mali Carevdar	0	0	0	78	83	92	79	100	91	89	71	59	43	31	19	-72	-79,1		
Mali Potocić	94	115	130	150	157	193	182	200	202	201	194	193	165	173	163	169	-32	-15,9	
Mali Raven	44	40	65	64	60	68	78	100	79	74	70	59	43	29	25	16	-58	-78,4	
Marinovac	210	241	280	270	230	242	245	222	214	207	196	172	151	109	104	-110	-51,4		
Mitićevac	0	0	0	41	56	60	39	92	143	144	164	92	44	79	65	69	-75	-52,1	

2011./2013.

Grad, općina	Broj stanovnika po popisu										2011./1953.							
	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj	%	
Novaki Ravenski	118	128	172	210	219	245	266	260	226	220	217	184	163	183	179	-47	-20,8	
Novi Bošnjani	167	0	0	166	191	212	227	229	265	273	266	220	162	116	102	81	-192	-70,3
Novi Đurđic	0	0	0	0	0	0	0	0	222	246	202	195	174	149	129	-93	-41,9	
Osjek Vojakovački	337	422	464	562	664	769	755	752	475	474	494	394	314	274	215	206	-268	-56,5
Pavlovec Ravenski	148	132	144	154	182	166	163	164	172	174	157	145	140	142	110	99	-75	-43,1
Pesek	134	129	146	142	196	0	0	193	280	290	341	330	430	201	250	273	-17	-5,9
Podbrđani Vojakovački	0	0	0	86	107	92	109	109	87	83	120	109	81	69	60	35	-48	-57,8
Podgajec	366	343	412	404	415	0	0	303	282	275	258	262	244	221	205	209	-66	-24,0
Poļjana Krževačka	222	219	224	256	290	295	273	263	291	348	407	461	357	377	383	396	+48	+13,8
Povelić	181	201	194	222	279	292	277	285	322	310	286	243	187	129	100	85	-225	-72,6
Priklaj Krževački	138	159	156	165	196	203	196	174	187	206	210	241	212	230	218	194	-12	-5,8
Ruševac	461	482	465	287	318	351	338	342	343	345	340	293	295	212	198	180	-165	-47,8
Srednji Dubovec	191	220	214	229	234	250	233	229	205	188	178	152	139	127	110	94	-94	-50,0
Stará Ves Ravenska	59	78	105	112	118	128	115	124	109	113	96	102	96	73	54	31	-82	-72,6
Starí Bošnjani	80	0	0	123	165	166	202	217	200	181	187	172	156	123	112	104	-77	-42,5
Sveta Helena	310	319	308	372	442	473	445	499	456	460	451	425	398	372	345	310	-150	-32,6
Sveti Martin	102	115	119	112	126	129	131	140	150	145	139	126	109	94	90	91	-54	-37,2
Špiranec	201	224	243	280	318	309	314	309	287	284	280	241	209	203	168	150	-134	-47,2
Većeslavec	227	0	0	267	286	311	298	339	344	327	302	277	211	190	157	143	-184	-56,3
Velike Sesvete	266	287	282	409	293	250	246	210	214	238	190	174	162	117	99	88	-150	-63,0
Veliki Potocić	187	202	207	230	300	326	299	343	433	440	454	439	418	423	417	412	-28	-6,4
Veliki Raven	408	465	468	512	571	642	464	470	411	427	417	381	321	296	264	218	-209	-48,9
Vojakovac	873	883	917	429	576	658	614	611	459	467	454	472	450	321	277	232	-235	-50,3
Vujići Vojakovački	0	0	0	86	113	63	55	121	116	133	116	90	79	61	52	57	-76	-57,1
Žbrinovec	152	135	145	156	187	191	203	202	197	202	188	158	144	134	131	113	-89	-44,1
DRNUJE	2.227	2.322	2.404	2.876	2.717	2.790	2.720	2.808	2.591	2.661	2.633	2.447	2.363	2.244	2.156	1.865	-796	-29,9
Botovo	366	411	412	469	418	444	382	432	356	412	392	376	322	300	319	272	-140	-34,0
Drije	936	996	1.097	1.395	1.306	1.298	1.318	1.349	1.226	1.250	1.272	1.180	1.174	1.158	1.140	970	-280	-22,4
Tolić	925	915	895	1.022	993	1.048	1.020	1.009	999	969	891	867	786	697	623	-376	-37,6	

Grad, općina	Broj stanovnika po popisima										2011./1953.							
	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj	%
ĐELEKOVEC	1.780	2.003	2.119	2.405	2.780	2.822	2.899	2.973	2.861	2.870	2.716	2.404	2.172	1.953	1.824	1.527	-1.343	-46,8
Đelekovec	1.352	1.457	1.620	1.802	2.112	2.086	2.096	2.125	2.059	2.036	1.944	1.743	1.592	1.451	1.372	1.187	-849	-41,7
Imbriovec	428	546	499	603	668	736	803	848	802	834	772	661	580	502	452	340	-494	-59,2
FERDINANDOVAC	1.093	1.382	1.780	3.126	3.272	3.624	3.779	3.787	3.467	3.514	3.268	2.881	2.497	2.293	2.107	1.732	-1.782	-50,7
Brodic	0	0	0	193	329	433	440	544	479	436	387	282	194	138	123	73	-363	-83,3
Ferdinandovac	1.093	1.382	1.780	2.933	2.943	3.191	3.389	3.243	2.988	3.078	2.881	2.599	2.303	2.155	1.984	1.659	-1.419	-46,1
GOLA	2.394	2.902	3.813	5.458	5.789	6.415	6.280	6.026	5.592	5.281	4.719	4.163	3.609	3.165	2.760	2.416	-2.865	-54,3
Gola	1.270	1.420	2.044	2.546	2.205	2.061	1.991	1.881	1.688	1.554	1.397	1.254	1.137	1.102	995	881	-673	-43,3
Gotalovo	454	515	629	729	761	826	880	839	815	798	733	629	572	478	404	336	-462	-57,9
Novčićka	0	0	0	714	782	1.340	1.151	1.105	982	910	789	644	517	428	396	380	-530	-58,2
Otočka	0	0	0	0	477	566	534	591	530	472	425	377	313	310	247	234	-238	-50,4
Ždala	670	967	1.140	1.469	1.564	1.622	1.724	1.610	1.577	1.547	1.375	1.259	1.070	847	718	585	-962	-62,2
GORNJA RIJEKA	1.930	2.122	2.272	2.531	2.828	3.226	3.095	3.430	3.442	3.513	3.399	2.919	2.684	2.330	2.035	1.781	-1.732	-49,3
Barlabševac	33	42	33	42	54	59	47	47	48	45	50	41	35	29	22	19	-26	-57,8
Deklešanec	172	177	169	198	224	246	234	262	226	213	200	173	167	151	141	140	-73	-34,2
Donja Rijeka	270	289	314	357	359	401	400	448	474	479	447	380	313	281	241	216	-263	-54,9
Dropkovec	256	273	261	312	319	357	331	334	335	370	358	325	272	222	193	173	-197	-53,2
Fajerovec	133	150	151	163	173	186	171	175	172	175	177	153	140	112	100	76	-99	-56,6
Fodrovec Riječki	58	66	62	61	73	100	89	114	115	114	110	109	102	91	86	60	-54	-47,4
Gornja Rijeka	290	317	421	445	531	594	555	636	581	608	577	498	492	450	383	339	-269	-44,2
Kolarec	164	192	227	253	292	309	292	346	343	365	335	286	253	219	184	143	-222	-60,8
Kostanjevec Riječki	212	242	228	286	295	373	390	400	431	437	458	372	389	317	285	263	-174	-39,8
Lukačevac	43	43	30	38	46	51	54	62	58	64	66	46	33	25	24	-40	-62,5	
Nemčevac	135	123	126	141	155	186	148	153	132	123	124	105	64	46	29	19	-104	-84,6
Potfuk	100	126	143	140	191	234	250	291	343	345	338	282	267	242	221	188	-157	-45,5
Štrigovac	29	34	38	46	55	66	58	69	78	63	53	45	60	51	42	36	-27	-42,9
Vukšinec Riječki	35	48	69	49	61	64	76	93	106	112	108	84	84	86	83	78	-34	-30,4
HLEBINE	1.749	1.711	2.004	2.169	2.340	2.594	2.579	2.612	2.602	2.543	2.500	2.234	1.845	1.606	1.470	1.302	-1.241	-48,8
Gabaleva Greda	0	0	0	151	284	544	485	553	662	679	683	506	262	211	179	149	-530	-78,1

Grad, općina	Broj stanovnika po popisu										2011./1953.							
	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj %	
Hlebine	1.749	1.711	2.004	2.018	2.056	2.050	2.094	2.059	1.940	1.864	1.817	1.728	1.583	1.395	1.291	1.153	-711	-38,1
KALINOVAC	1.424	1.827	2.134	2.589	2.881	3.080	2.983	2.944	2.884	2.951	2.777	2.506	2.140	1.852	1.725	1.601	-1.350	-45,7
Batinjske	0	0	0	317	423	572	545	517	497	643	577	320	256	193	110	98	-545	-84,7
Kalinovac	1.424	1.827	2.134	2.159	2.338	2.375	2.322	2.340	2.252	2.308	2.200	2.186	1.884	1.659	1.573	1.467	838	-36,4
Molvice	0	0	0	113	120	133	116	87	135	0	0	0	0	0	42	36	-	-
KALNIK	1.868	1.925	2.071	2.375	2.586	2.740	2.601	2.738	2.696	2.695	2.698	2.458	2.200	1.929	1.611	1.361	-1.334	-49,5
Bojje	144	145	135	179	198	230	212	191	208	208	210	189	176	157	149	137	-74	-35,6
Kalnik	519	536	648	680	760	818	813	798	744	749	734	645	621	530	418	334	-415	-55,4
Kamensnica	194	216	256	310	353	363	335	365	371	397	390	364	314	275	220	189	-208	-52,4
Obrež Kalnički	215	230	253	272	298	308	287	296	276	284	293	269	232	199	176	136	-148	-52,1
Popovec Kalnički	70	78	86	80	91	103	96	119	123	115	126	120	117	135	107	98	-17	-14,8
Potok Kalnički	258	271	264	299	298	314	309	340	361	369	357	330	290	233	212	180	-189	-51,2
Šopron	147	140	139	219	184	199	188	199	196	191	206	211	174	183	174	161	-30	-15,7
Vojnovec Kalnički	321	309	290	336	384	405	361	430	417	382	382	330	276	217	155	126	-256	-67,0
KLOŠTAR PODR.	2.793	3.162	3.135	3.840	4.412	4.539	4.528	4.694	4.769	4.849	4.753	4.453	4.095	3.893	3.603	3.303	-1.546	-31,9
Budančevica	262	314	361	436	526	601	648	634	643	634	615	583	531	583	525	522	-112	-17,7
Kloštar Podravski	1.208	1.423	1.360	1.675	1.918	1.892	1.862	1.953	1.857	1.946	1.974	1.901	1.765	1.773	1.707	1.535	-411	-21,1
Kozarevac	419	445	532	712	841	924	908	998	1.112	1.126	1.098	961	845	711	599	560	-566	-50,3
Prugovac	904	980	882	1.017	1.127	1.122	1.110	1.109	1.157	1.143	1.066	1.008	954	826	772	686	-460	-40,1
KOPR. BREGI	1.633	1.773	1.785	1.834	1.840	544	562	2.403	2.582	2.819	3.171	3.070	2.828	2.706	2.549	2.403	-416	-14,8
Glogovac	202	213	284	310	336	399	415	706	791	968	1.082	1.037	899	804	915	941	-27	-2,8
Jeduševac	114	119	101	130	136	145	147	159	170	171	182	179	161	142	118	117	-54	-31,6
Koprivnički Bregi	1.317	1.441	1.400	1.394	1.368	0	0	1.538	1.621	1.680	1.907	1.854	1.768	1.760	1.516	1.345	-335	-19,9
KOPR. IVANEC	2.137	2.419	2.278	2.679	2.837	3.107	2.964	3.509	3.395	3.429	3.336	3.107	2.899	2.574	2.361	2.110	-1.319	-38,5
Botinovec	192	194	239	242	266	275	321	332	328	323	303	278	213	192	176	-152	-46,3	
Goričko	145	139	131	164	160	169	191	203	203	214	212	181	167	143	138	-65	-32,0	
Koprivnički Ivanec	1.015	1.190	1.148	1.365	1.408	1.562	1.493	1.743	1.641	1.677	1.636	1.542	1.512	1.369	1.286	1.194	-463	-28,8
Kunovec	621	703	632	735	833	862	742	951	933	936	884	820	738	676	595	479	-457	-48,8
Pustakovec	164	193	171	176	194	248	263	291	286	285	279	230	190	149	145	123	-162	-56,8

	Broj stanovnika po popisima										2011./1953.						
Grad, općina	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj %
LEGRAD	4.438	5.147	4.974	5.489	5.629	5.678	5.891	5.724	5.701	5.611	5.268	4.549	3.746	3.200	2.764	2.185	-3.426 -61,1
Antolovec	160	166	150	176	203	217	226	232	240	235	207	211	151	123	93	72	-163 -69,4
Kutnjak	488	573	514	628	608	607	671	700	732	697	685	589	483	416	331	276	-421 -60,4
Lengrad	2.387	2.753	2.705	2.798	2.848	2.896	2.922	2.726	2.612	2.586	2.479	2.110	1.670	1.405	1.218	925	-1.661 -64,2
Mali Otok	175	215	216	273	278	284	304	295	284	293	274	241	221	181	170	144	-149 -50,9
Senica Podravska	513	544	514	570	609	584	588	627	648	658	618	533	444	374	344	297	-361 -54,9
Veliki Otok	414	552	515	612	625	567	613	591	598	571	495	422	390	375	333	253	-318 -55,7
Zablatje	331	344	360	432	458	523	567	553	587	571	510	443	387	326	275	218	-353 -61,8
MOLVE	2.119	2.490	2.744	3.220	3.778	4.097	3.834	3.739	3.692	3.569	3.460	3.243	2.836	2.487	2.379	2.194	-1.375 -38,5
Čirgi-Lingi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	9	- -
Molve	2.119	2.490	2.744	2.365	2.604	2.555	2.326	2.207	2.159	2.130	2.079	2.028	1.769	1.596	1.536	1.441	-680 -31,9
Repas	0	0	0	646	884	1.141	1.042	1.046	1.073	979	917	821	692	576	539	469	-516 -52,7
NOVIGRAD PODR.	4.443	4.782	5.319	5.621	5.673	5.670	5.651	5.412	4.969	4.970	4.746	4.373	3.809	3.329	3.161	2.862	-2.108 -42,4
Borovljani	133	151	179	191	209	230	336	365	368	401	388	353	311	282	239	237	-164 -40,9
Delovi	413	458	419	458	487	483	486	482	482	470	440	391	352	304	272	251	-219 -46,6
Javorovac	167	197	247	276	301	256	254	275	215	192	160	134	109	94	75	-140	-65,1
Novigrad Podravski	3.220	3.477	3.813	3.960	3.903	3.909	3.739	3.432	3.096	3.085	2.929	2.751	2.414	2.173	2.183	1.903	-11.182 -38,3
Plavšinac	202	157	253	303	302	332	311	368	311	315	320	230	212	157	125	143	-172 -54,6
Srdinac	133	161	172	173	174	150	171	155	127	123	118	129	86	61	37	17	-106 -86,2
Vlašislav	175	181	236	260	297	310	354	356	310	361	359	300	243	211	236	-125	-53,0
NOVO VIRJE	0	0	0	2.228	2.854	3.121	3.074	2.944	2.773	2.719	2.531	2.182	1.877	1.601	1.412	1.218	-1.555 -56,1
PETERANEC	4.064	4.313	4.205	4.432	4.651	4.725	4.515	4.456	4.104	4.020	3.904	3.485	3.199	2.954	2.848	2.681	-1339 -33,3
Komatnica	0	0	0	153	234	230	281	300	272	280	256	183	141	107	77	63	-217 -77,5
Peteranec	2.405	2.645	2.433	2.384	2.371	2.446	2.368	2.311	2.029	2.001	1.954	1.758	1.694	1.571	1.531	1.413	-588 -29,4
Sigetec	1.659	1.668	1.772	1.895	2.046	2.049	1.866	1.845	1.803	1.739	1.694	1.544	1.364	1.276	1.240	1.205	-534 -30,7
PODR. SESVETE	1.625	1.802	2.100	2.371	2.760	3.355	3.450	3.291	2.965	2.902	2.682	2.510	2.206	1.957	1.778	1.628	-1.274 -43,9
Podravsko Sesvete	1.625	1.802	2.100	2.371	2.760	3.355	3.450	3.291	2.965	2.902	2.682	2.510	2.206	1.957	1.778	1.628	-1.274 -43,9

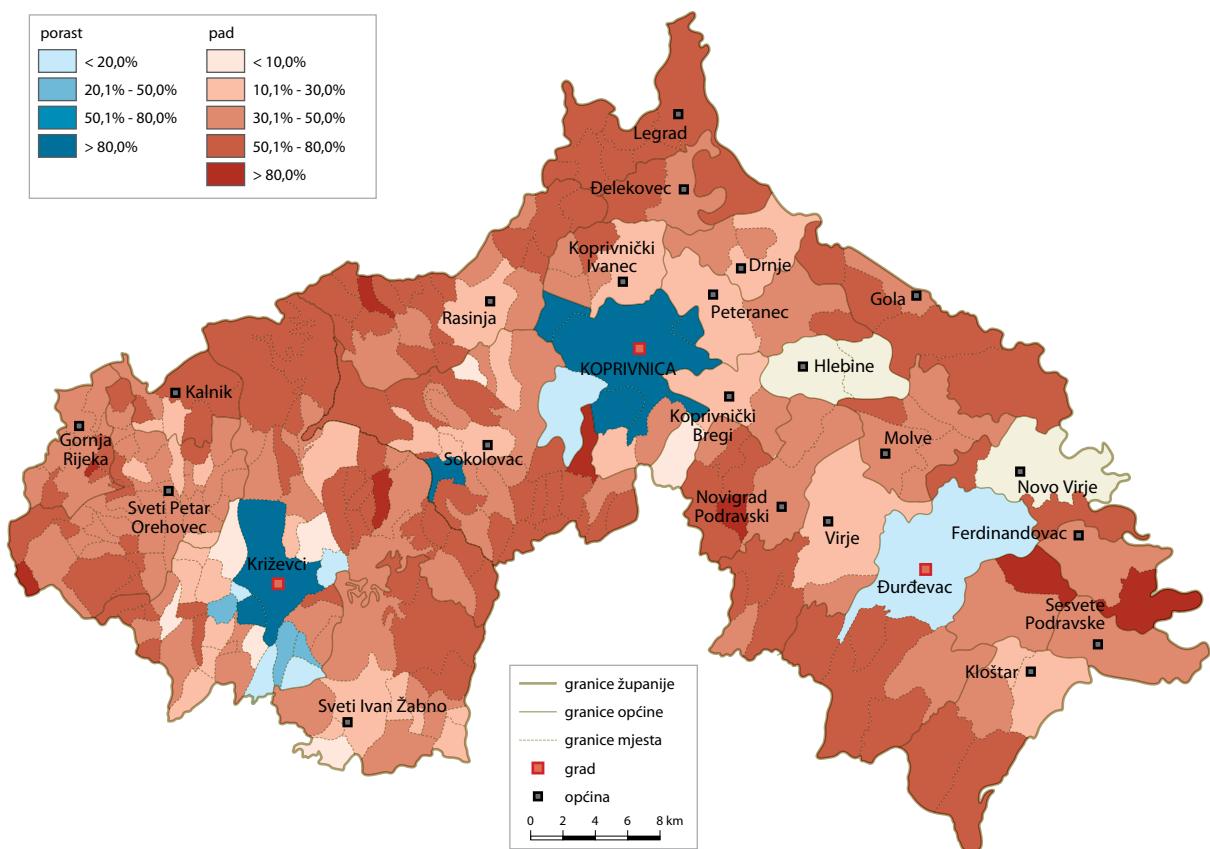
Grad, općina	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj stanovnika po popisu		2011./1953.
																	Broj	%	
RASINJA	4.473	5.285	5.579	6.649	6.903	7.176	6.759	6.631	6.120	6.276	6.275	5.551	4.731	4.027	3.818	3.271	-3.005	-47.9	
Belanovo Selo	82	104	110	131	146	158	157	133	113	111	103	94	74	58	54	42	-69	-62.2	
Cvetkovec	203	288	274	351	355	392	363	372	370	371	370	336	284	262	244	210	-161	-43.4	
Duga Rijeka	419	432	458	356	375	501	456	483	308	335	343	272	212	201	173	141	-194	-57.9	
Gorica	191	272	257	323	291	334	308	297	318	305	289	242	200	163	141	140	-165	-54.1	
Grbaševac	75	110	136	145	130	159	133	129	135	129	134	96	65	47	62	29	-100	-77.5	
Ivančec	85	90	90	157	196	210	181	214	143	149	160	120	86	68	66	64	-85	-57.1	
Koledinec	279	332	288	373	382	372	386	350	364	364	329	301	248	206	220	171	-193	-53.0	
Kuzminec	570	626	685	726	798	760	699	687	641	624	614	530	452	365	326	296	-328	-52.6	
Ludbreški Ivanac	150	164	180	235	246	227	195	184	152	174	169	132	103	94	81	60	-114	-65.5	
Lukovec	0	30	51	81	66	87	73	121	107	130	124	106	78	55	48	45	-85	-65.4	
Mača Rasinjica	117	149	167	185	199	223	182	183	74	79	80	54	40	41	42	34	-45	-57.0	
Mača Rijeka	0	0	0	157	151	0	0	0	119	123	124	91	58	36	29	31	-92	-74.8	
Pričos	134	122	109	185	164	162	140	148	120	133	125	122	97	91	72	49	-84	-63.2	
Radešjevo Selo	110	128	144	183	196	209	198	176	147	177	171	171	144	124	126	108	-69	-39.0	
Rasinja	878	1.028	1.091	1.280	1.308	1.384	1.365	1.236	1.251	1.272	1.290	1.204	1.098	927	959	877	-395	-31.1	
Ritnjak	93	118	151	187	196	192	189	181	122	129	144	133	127	88	63	50	-79	-61.2	
Subotica Podravska	494	615	617	681	743	824	786	816	838	822	824	747	715	655	637	521	-301	-36.6	
Velika Rasinjica	0	0	0	0	0	0	0	0	72	81	59	60	35	35	30	14	-67	-82.7	
Veliki Grabičani	154	169	179	208	204	220	200	234	191	212	212	202	168	144	113	101	-111	-52.4	
Veliki Poganac	365	428	508	596	658	653	603	452	471	527	470	389	310	276	236	-235	-50.0		
Vojvodinac	74	80	84	109	99	104	95	84	83	85	84	68	58	57	56	52	-33	-38.8	
SOKOLOVAC	3.266	3.437	4.215	4.661	5.004	5.485	5.445	6.360	6.214	6.416	6.715	5.751	5.013	4.366	3.964	3.452	-2.964	-46.2	
Brdani Sokolovački	0	0	105	116	120	140	126	141	139	149	141	119	84	74	63	50	-99	-66.4	
Domaji	0	0	0	0	0	0	0	0	211	236	234	235	251	223	182	175	-61	-25.8	
Donja Velika	105	122	150	199	218	440	407	228	251	259	240	60	147	124	109	92	-167	-64.5	
Donjata	0	0	0	0	0	0	0	0	59	57	74	204	44	32	29	26	-31	-54.4	
Donji Maslarač	172	181	115	131	156	175	172	186	164	158	159	136	116	102	83	74	-84	-53.2	
Gornja Velika	110	124	113	163	193	0	0	223	224	203	213	186	149	130	110	97	-106	-52.2	

Grad, općina	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj	%		
Gornji Mraslarc	0	0	70	91	88	79	86	121	115	110	99	79	62	63	51	42	-68	-61,8		
Grđak	80	97	96	126	125	134	142	168	145	194	207	153	145	116	98	82	-112	-57,7		
Hudovljani	202	230	249	224	236	262	233	272	253	251	248	220	197	171	150	137	-114	-45,4		
Jankovac	0	0	0	0	0	0	0	0	150	165	164	110	86	71	56	41	-124	-75,2		
Kamenica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	194	200	202	118	82	43	26	17	-183	-91,5
Ladistav Sokolovački	201	223	204	242	252	267	258	271	240	255	226	188	167	167	131	120	-135	-52,9		
Lepavina	74	81	177	199	117	79	162	167	112	64	70	78	68	274	279	200	+136	+212,5		
Mala Branjska	121	154	146	88	84	96	78	85	66	117	128	92	84	63	67	60	-57	-48,7		
Mala Mučna	319	348	158	203	228	222	217	259	280	219	205	182	142	120	111	81	-138	-63,0		
Mali Botinovac	0	0	0	0	0	0	0	0	52	53	52	30	30	31	29	26	22	-31	-58,5	
Mali Grabičani	67	69	110	106	166	184	110	197	191	258	410	404	434	209	208	207	-51	-19,8		
Mali Poganac	80	75	102	149	154	169	190	223	171	190	194	169	164	159	142	140	-50	-26,3		
Miličani	98	107	141	127	143	194	183	241	234	239	253	244	185	173	158	151	-88	-36,8		
Paunovac	59	56	59	65	78	99	83	110	82	97	98	84	53	41	39	30	-67	-69,1		
Peščenik	138	165	172	178	205	221	244	293	292	277	262	208	161	123	99	79	-198	-71,5		
Prnjavor Lepavinski	38	50	76	109	101	125	124	128	118	106	113	93	89	83	67	63	-44	-41,5		
Rijeka Kopričnička	187	197	275	264	267	264	257	297	276	290	269	243	182	111	83	68	-222	-76,6		
Rovištanci	20	0	0	73	117	146	174	189	188	164	169	160	126	109	71	58	-106	-64,6		
Sokolovac	201	237	568	419	419	480	566	605	589	599	685	601	600	547	566	477	-122	-20,4		
Srijeć	215	219	202	238	263	285	302	398	336	382	427	342	324	258	222	214	-168	-44,0		
Široko Selo	80	0	71	88	122	113	100	131	107	109	113	97	58	47	33	33	-76	-69,7		
Trnovac Sokolovački	113	135	133	151	146	193	155	160	167	178	180	150	132	120	119	104	-74	-41,6		
Velika Branjska	0	0	0	81	106	127	120	132	105	100	101	71	60	46	64	28	-72	-72,0		
Velika Mučna	376	314	400	445	500	609	607	714	484	500	537	479	418	367	363	334	-166	-33,2		
Veliki Botinovac	165	196	261	290	277	288	258	266	160	171	161	144	118	107	97	85	-86	-50,3		
Vrhovac Sokolovački	45	57	62	96	123	94	91	155	59	66	81	72	54	64	62	65	-1	-1,5		
SVETI IVAN ŽABNO	5.070	4.996	5.020	6.104	7.088	7.577	7.317	7.775	8.492	8.577	8.416	7.624	6.617	6.000	5.628	5.204	-3.373	-39,3		
Brdic Čirkvensko	0	0	0	0	138	134	99	199	270	254	257	201	176	128	137	157	-97	-38,2		
Brezovljani	305	274	297	420	481	485	451	466	507	514	474	444	363	332	305	-209	-40,7			

2011./2013.

Grad, općina	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj stanovnika po popisu		2011./1953.
																	Broj	%	
Cepidak	402	277	241	311	388	422	398	408	393	400	418	322	258	222	176	155	-245	-61,3	
Cirkvena	840	846	783	834	870	949	934	1.078	1.025	973	964	809	696	626	584	575	-398	-40,9	
Hrsovo	148	141	174	200	238	254	286	302	350	355	355	320	279	242	256	267	-88	-24,8	
Kendelovec	169	156	146	167	151	161	147	144	249	239	219	215	181	192	180	162	-77	-32,2	
Kuščani	93	89	79	98	95	100	111	130	141	154	143	156	129	129	115	-39	-25,3		
Ladinec	130	149	178	189	205	214	253	219	260	259	261	206	203	168	175	151	-108	-41,7	
Markovac Križevački	138	180	146	156	180	237	192	183	174	188	175	168	167	161	169	147	-41	-21,8	
Novi Glog	105	154	148	143	163	202	203	219	200	206	218	197	165	146	171	145	-61	-29,6	
Predavec Križevački	215	196	198	237	261	273	254	155	127	134	126	123	97	123	116	109	-25	-18,7	
Raščani	191	173	191	227	251	254	221	244	316	341	334	258	201	155	130	127	-214	-62,8	
Sveti Ivan Žabno	418	430	535	731	892	964	985	1.038	1.251	1.339	1.351	1.371	1.198	1.286	1.270	1.189	-150	-11,2	
Sveti Petar Čvrstec	1.112	1.112	1.084	1.339	1.638	1.696	1.614	1.675	1.678	1.675	1.543	1.382	1.130	956	773	604	-1.071	-63,9	
Škrinjari	0	0	0	0	0	0	0	108	232	216	216	219	280	236	227	210	-6	-2,8	
Tremu	804	819	820	1.052	1.137	1.232	1.169	1.212	1.319	1.330	1.328	1.203	1.013	867	803	786	-544	-40,9	
SV. PETAR OREHOVEC	4.904	5.625	6.178	6.730	7.544	8.402	8.101	8.342	8.078	7.938	7.754	7.224	6.394	5.684	5.137	4.583	-3.355	-42,3	
Bočkovec	320	349	385	387	439	463	460	497	434	444	431	401	367	357	306	274	-170	-38,3	
Bogaćevac	82	116	139	111	128	117	81	108	118	114	96	112	109	94	103	84	-30	-26,3	
Bogaćevac Riječko	123	148	156	175	203	241	253	245	231	218	206	166	155	123	89	71	-147	-67,4	
Brod Orehovacko	59	52	61	62	63	65	57	61	76	74	64	62	54	52	50	41	-33	-44,6	
Brezje Miholečko	121	141	163	180	224	269	255	270	250	240	232	216	198	187	165	150	-90	-37,5	
Brežani	19	0	0	44	63	49	50	51	46	57	58	52	47	37	37	25	-32	-56,1	
Črnčevac	133	125	133	152	186	215	205	221	212	209	210	223	188	159	158	159	-50	-23,9	
Dedina	200	232	280	262	318	378	360	356	354	348	334	319	275	249	233	203	-145	-41,7	
Donji Podroveč	170	248	247	264	286	317	315	299	299	274	281	267	256	206	193	175	-99	-36,1	
Ferežani	122	145	168	214	241	252	220	229	228	228	229	223	175	157	129	110	-118	-51,8	
Finčevac	111	121	111	112	135	145	161	170	145	146	145	138	124	114	109	91	-55	-37,7	
Gorica Miholečka	56	57	69	62	79	112	96	90	102	111	110	95	79	54	52	57	-54	-48,6	
Gonjii Podroveč	159	214	191	243	253	290	302	254	248	229	246	230	205	187	173	-56	-24,5		
Gregurovec	237	305	331	408	409	422	377	442	424	405	395	354	304	258	262	233	-172	-42,5	

Grad, općina	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	Broj	%
Gušterovec	173	245	220	233	257	290	275	263	269	276	278	247	209	176	177	-92	-34,2	
Hržanovec	151	152	161	174	208	229	213	264	284	271	225	156	140	125	88	-196	-69,0	
Hrgovac	48	53	48	45	65	70	75	67	55	57	61	44	42	34	24	21	-36	-63,2
Kapela Ravenska	108	119	195	198	252	229	227	251	200	181	160	134	119	101	95	85	-96	-53,0
Kušnjevec	72	95	119	121	132	148	160	163	140	141	119	108	105	88	90	87	-54	-38,3
Meda	241	270	259	271	259	299	301	284	263	273	261	255	239	216	189	180	-93	-34,1
Miholec	440	497	533	581	673	696	651	620	596	581	538	510	467	407	365	-231	-38,8	
Mirkovac	98	81	82	88	98	105	102	108	99	95	90	90	85	78	81	64	-31	-32,6
Mokrice Miholečke	145	178	230	269	312	370	364	366	316	314	300	282	246	189	151	155	-159	-50,6
Orešovec	71	104	123	134	146	148	150	147	159	159	157	144	130	116	129	101	-58	-36,5
Piškovec	0	0	0	0	52	81	91	63	75	77	80	78	70	55	44	44	-33	-44,6
Podvinje Miholečko	71	71	69	74	77	98	108	116	121	124	128	105	89	76	53	51	-73	-58,9
Rovci	0	0	0	0	0	0	0	40	106	88	99	82	35	22	24	14	-74	-84,1
Sela Ravenska	103	119	157	152	156	162	174	197	156	166	153	130	116	98	85	70	-96	-57,8
Selanec	174	190	196	225	231	251	238	228	261	249	263	235	221	222	193	159	-90	-36,1
Senica Miholečka	88	91	107	110	137	142	127	142	154	149	138	118	107	100	89	86	-63	-42,3
Sveti Petar Orešovec	216	273	320	322	371	442	414	419	396	410	423	398	326	307	308	276	-134	-32,7
Šalamunovac	55	52	53	59	66	75	95	72	75	77	71	61	64	58	47	28	-28	-37,3
Vinatec	225	230	228	273	281	310	298	307	309	292	261	268	253	217	187	170	-122	-41,8
Vojavec Riječki	23	26	29	28	34	40	37	41	45	41	39	39	40	35	30	29	-12	-29,3
Vukovec	112	112	146	162	175	220	186	205	184	174	168	162	152	149	121	101	-73	-42,0
Zastovac	274	311	358	417	528	511	480	490	485	465	423	358	326	284	263	-222	-45,8	
Zamladinec	104	103	111	118	118	134	147	140	143	142	147	140	126	123	121	104	-38	-26,8
VJE	7.649	8.855	9.667	8.745	9.035	9.013	8.655	8.152	7.349	7.153	6.791	6.543	5.849	5.435	5.197	4.586	-2.567	-35,9
Donje Zdjelice	136	154	150	174	203	229	225	236	196	202	199	162	124	112	97	76	-126	-62,4
Hampovica	528	622	651	746	750	831	751	744	620	588	526	495	428	339	300	265	-323	-54,9
Miholjanec	714	795	855	916	944	932	879	837	759	730	672	614	508	437	399	304	-426	-58,4
Raklinica	126	121	144	160	164	198	311	268	250	260	231	216	191	158	141	140	-120	-46,2
Šemovci	1.005	1.139	1.256	1.316	1.449	1.356	1.206	1.166	971	928	844	790	668	576	521	-407	-43,9	
Virje	5.140	6.024	6.611	5.433	5.525	5.467	5.283	4.901	4.553	4.445	4.319	4.266	3.930	3.781	3.684	3.280	-1.165	-26,2

Grafikon 5. Prostorni raspored porasta ili pada stanovništva po naseljima u Koprivničko-križevačkoj županiji u razdoblju od 1953. do 2011. godine

Prostornu diferencijaciju demografske dinamike ne zamjećujemo samo unutar županija, već i unutar pojedinih gradova odnosno općina. Grad Zagreb kao makroregionalno središte je vodeći grad u državi kad je intenzitet suburbanizacijskih procesa u pitanju. No u periodu od 1991. do 2001. jačala je i suburbanizacija grada Koprivnice koja je širila svoj utjecaj na svoju ruralniju, prigradsku okolicu. To se osobito očitovalo u porastu broja stanovnika u Kunovec Bregu, Reki, Starigradu, ali u posljednjem međupopisnom razdoblju od 2001. do 2011. i ti su procesi oslabilo po intenzitetu.

Tako da u posljednjih 10 godina unutar grada Koprivnice samo prigradsko naselje Herešin bilježi realniji porast s 666 na 724 stanovnika. Starigrad također bilježi porast broja stanovnika i to s 1 573 (2001.) na 2 392 stanovnika (2011.), ali (i) radi povećanja teritorija. I novo prigradsko naselje Draganevec bilježi porast s 422 (2001.) na 506 stanovnika (2011.), ali to je naselje tek 2001. nastalo izdvajanjem iz Koprivnice pa nisu moguće usporedbe s prijašnjim popisnim razdobljima. Sva ostala naselja unutar grada Koprivnica, pa i sama općina Koprivnica (pad s 24 809 na 23 896 stanovnika), su pala brojem stanovnika te nastavila pozнате trendove iz prijašnjih međupopisnih razdoblja. Neposredna modernizirana okolica grada s gradskim komunalno-funkcionalnim obilježjima i dalje ostaje atraktivna za stanovanje i doseljavanje, ali brojke upućuju na ukupno slabljenje takve demografske dinamike i započetih suburbanizacijskih procesa. Dokazni primjeri su spomenuta Reka koja je kao predgrađe Koprivnice pala s 1 702 (2001.) na 1 519 (2011.) stanovnika, te Kunovec Breg koji također bilježi pad s 647 na 639 stanovnika (**Tablica 6.**).

Tablica 6. Popis stanovnika 2011. godine Koprivničko-križevačke županije po naseljima

	PRVI REZULTATI POPISA 2011. PO NASELJIMA					
	Ukupno popisane osobe	Ukupan broj stanovnika	ukupno	Kućanstva privatna kućanstva	ukupno	Stambene jedinice stanovi za stalno stanovanje
Republika Hrvatska	4.456.096	4.290.612	1.535.635	1.534.148	2.257.515	1.923.522
Koprivničko-križevačka županija	118.261	115.582	38.322	38.288	53.105	46.485
Gradovi						
Đurđevac	8.407	8.290	2.755	2.754	3.403	3.379
Budrovac	385	374	138	138	186	182
Čepelovac	353	342	131	131	202	202
Đurđevac	6.458	6.378	2.068	2.067	2.409	2.397
Grkine	135	131	48	48	58	58
Mičetinac	207	205	66	66	100	95
Severovci	143	142	51	51	72	72
Sirova Katalena	286	280	103	103	165	162
Suha Katalena	340	338	118	118	164	164
Sveta Ana	100	100	32	32	47	47
Koprivnica	31.690	30.872	10.848	10.839	14.704	12.429
Bakovčica	322	322	116	116	248	136
Draganovec	510	506	179	179	557	187
Herešin	733	724	216	216	250	248
Jagnjedovec	352	340	117	117	266	130
Koprivnica	24.537	23.896	8.551	8.542	10.599	9.910
Kunovec Breg	711	639	253	253	699	277
Reka	1.542	1.519	447	447	697	510
Starigrad	2.433	2.392	795	795	1.200	843
Štaglinec	488	473	143	143	156	156
Naknadno popisani	62	61	31	31	32	32
Križevci	21.671	21.155	6.937	6.928	8.498	7.931
Apatovec	359	350	116	116	143	134
Beketinec	38	38	11	11	30	21
Bojnikovec	220	220	62	62	72	72
Bukovje Križevačko	319	318	93	93	97	96
Carevdar	445	441	157	157	210	190
Cubinec	561	550	183	183	245	214
Čabradi	154	154	28	27	52	27
Dijankovec	190	187	54	54	77	63
Doljanec	54	54	10	10	19	19
Donja Brckovčina	174	166	56	56	78	56
Donja Glogovnica	135	130	44	44	54	52
Donji Dubovec	34	33	7	7	15	9
Đurdic	273	267	81	81	100	99
Erdovec	209	207	55	55	78	61

Gornja Brckovčina	164	161	52	52	81	52
Gornja Glogovnica	114	114	40	40	75	48
Gornji Dubovec	9	9	4	4	6	5
Gračina	213	212	57	57	59	59
Ivanec Križevački	308	308	92	92	106	92
Jarčani	99	97	35	35	44	40
Karane	230	230	78	78	120	68
Kloštar Vojakovački	378	366	123	123	157	148
Kostadinovac	15	15	7	7	10	10
Križevci	11.619	11.219	3.872	3.864	4.405	4.356
Kučari	31	30	11	11	18	18
Kundavec	11	10	5	5	5	5
Lemeš	111	111	35	35	37	37
Lemeš Križevački	184	184	46	46	66	57
Majurec	431	424	141	141	166	146
Male Sesvete	46	46	13	13	18	15
Mali Carevdar	19	19	9	9	14	13
Mali Potočec	174	169	63	63	73	70
Mali Raven	16	16	10	10	23	19
Marinovec	104	104	31	31	46	35
Mičijevac	69	69	25	25	35	29
Novaki Ravenski	179	179	50	50	68	60
Novi Bošnjani	81	81	29	29	34	34
Novi Đurdic	130	129	46	46	57	57
Osijek Vojakovački	206	206	61	61	96	76
Pavlovec Ravenski	102	99	30	30	58	36
Pesek	276	273	80	80	130	92
Pobrđani Vojakovački	35	35	15	15	19	19
Podgajec	214	209	64	64	98	76
Poljana Križevačka	402	396	103	103	133	116
Poveljčić	85	85	25	25	44	44
Prikraj Križevački	195	194	60	60	72	72
Ruševac	181	180	44	44	65	59
Srednji Dubovec	94	94	25	25	38	38
Stara Ves Ravenska	31	31	13	13	25	25
Starci Bošnjani	106	104	27	27	31	31
Sveta Helena	316	310	83	83	95	93
Sveti Martin	91	91	28	28	38	38
Špiranec	151	150	46	46	53	53
Večeslavec	145	143	45	45	59	59
Velike Sesvete	88	88	27	27	35	33
Veliki Potočec	412	412	125	125	147	146
Veliki Raven	221	218	75	75	113	88
Vojakovac	232	232	75	75	95	92
Vujići Vojakovački	57	57	15	15	21	19
Žibrinovec	113	113	30	30	30	30

Naknadno popisani	18	18	10	10	10	10
Općine						
Drnje	1.905	1.865	624	624	751	744
Botovo	291	272	95	95	110	110
Drnje	986	970	332	332	425	422
Torčec	628	623	197	197	216	212
Đelekovec	1.549	1.527	529	529	650	635
Đelekovec	1.197	1.187	408	408	493	487
Imbriovec	352	340	121	121	157	148
Ferdinandovac	1.747	1.732	568	565	745	745
Brodić	73	73	32	32	49	49
Ferdinandovac	1.674	1.659	536	533	696	696
Gola	2.419	2.416	745	745	1.019	1.011
Gola	882	881	257	257	339	339
Gotalovo	336	336	112	112	155	153
Novačka	381	380	100	100	138	138
Otočka	234	234	74	74	89	88
Ždala	586	585	202	202	298	293
Gornja Rijeka	1.842	1.781	503	503	648	599
Barlabaševac	19	19	7	7	8	8
Deklešanec	148	140	31	31	41	41
Donja Rijeka	219	216	60	60	69	68
Dropkovec	178	173	52	52	63	61
Fajerovec	76	76	22	22	23	22
Fodrovec Riječki	61	61	17	17	19	19
Gornja Rijeka	370	339	103	103	168	130
Kolarec	149	149	44	44	54	52
Kostanjevec Riječki	273	263	76	76	91	91
Lukačevac	24	24	10	10	11	11
Nemčevac	19	19	8	8	15	14
Pofuki	188	188	48	48	58	55
Štrigovec	38	36	10	10	9	9
Vukšinec Riječki	80	78	15	15	19	18
Hlebine	1.330	1.302	423	421	613	610
Gabajeva Greda	150	149	49	49	102	102
Hlebine	1.180	1.153	374	372	511	508
Kalinovac	1.621	1.601	538	538	667	667
Batinske	100	98	34	34	51	51
Kalinovac	1.485	1.467	487	487	593	593
Molvice	36	36	17	17	23	23
Kalnik	1.376	1.361	388	388	638	484
Borje	138	137	35	35	37	36
Kalnik	336	334	102	102	187	138
Kamešnica	190	189	54	54	81	66
Obrež Kalnički	140	136	40	40	51	48
Popovec Kalnički	98	98	20	20	23	23

Potok Kalnički	183	180	49	49	55	51
Šopron	163	161	43	43	129	53
Vojnovec Kalnički	128	126	45	45	75	69
Kloštar Podravski	3.355	3.303	1.063	1.061	1.300	1.292
Budančevica	540	522	150	149	187	186
Kloštar Podravski	1.564	1.535	520	520	624	623
Kozarevac	561	560	179	179	219	218
Prugovac	690	686	214	213	270	265
Koprivnički Bregi	2.443	2.403	788	787	1.217	1.023
Glogovac	949	941	309	308	657	463
Jeduševac	118	117	36	36	41	41
Koprivnički Bregi	1.376	1.345	443	443	519	519
Koprivnički Ivanec	2.182	2.110	674	674	740	736
Botinovec	176	176	61	61	63	63
Goričko	141	138	44	44	52	52
Koprivnički Ivanec	1.244	1.194	381	381	401	399
Kunovec	494	479	147	147	177	175
Pustakovec	127	123	41	41	47	47
Legrad	2.425	2.185	920	919	1.624	1.237
Antolovec	75	72	33	33	43	43
Kutnjak	284	276	111	111	138	138
Legrad	1.081	925	438	437	1.012	628
Mali Otok	154	144	52	52	65	63
Selnica Podravska	317	297	109	109	133	133
Veliki Otok	276	253	90	90	126	126
Zablatje	238	218	87	87	107	106
Molve	2.245	2.194	676	674	955	805
Čingi-Lingi	13	9	7	7	134	7
Molve	1.474	1.441	448	446	556	539
Molve Grede	289	275	85	85	102	96
Repaš	469	469	136	136	163	163
Novigrad Podravski	2.893	2.862	957	956	2.506	1.854
Borovljani	240	237	92	92	382	333
Delovi	252	251	75	75	109	94
Javorovac	75	75	26	26	71	52
Novigrad Podravski	1.923	1.903	639	638	1.237	1.114
Plavšinac	144	143	44	44	297	104
Srdinac	18	17	8	8	212	48
Vlajslav	241	236	73	73	198	109
Novo Virje	1.219	1.218	392	392	563	563
Novo Virje	1.219	1.218	392	392	563	563
Peteranec	2.700	2.681	879	879	1.052	1.051
Komatnica	63	63	24	24	34	34
Peteranec	1.427	1.413	453	453	535	535
Sigetec	1.210	1.205	402	402	483	482
Podravske Sesvete	1.696	1.628	571	571	736	729

Podravske Sesvete	1.696	1.628	571	571	736	729
Rasinja	3.408	3.271	1.097	1.097	2.865	1.453
Belanovo Selo	42	42	17	17	21	21
Cvetkovec	228	210	77	77	440	135
Duga Rijeka	141	141	39	39	69	62
Gorica	142	140	43	43	57	53
Grbašvec	33	29	13	13	23	21
Ivančec	64	64	19	19	57	30
Koledinec	179	171	52	52	66	61
Kuzminec	305	296	96	96	124	120
Ludbreški Ivanac	61	60	22	22	68	49
Lukovec	45	45	16	16	134	24
Mala Rasinjica	34	34	9	9	22	10
Mala Rijeka	31	31	5	5	20	20
Prkos	50	49	17	17	33	22
Radeljevo Selo	124	108	33	33	37	31
Rasinja	891	877	291	291	629	352
Ribnjak	52	50	20	20	26	25
Subotica Podravska	566	521	196	196	808	240
Velika Rasinjica	18	14	7	7	14	12
Veliki Grabičani	104	101	36	36	54	42
Veliki Poganac	244	236	74	74	144	104
Vojvodinec	54	52	15	15	19	19
Sokolovac	3.479	3.452	1.107	1.107	1.689	1.346
Brdani Sokolovački	50	50	14	14	18	16
Domaji	175	175	53	53	56	46
Donja Velika	92	92	28	28	45	45
Donjara	26	26	8	8	10	10
Donji Maslarac	74	74	20	20	29	29
Gornja Velika	97	97	31	31	48	35
Gornji Maslarac	42	42	11	11	30	14
Grdak	84	82	30	30	41	36
Hudovljani	137	137	41	41	99	55
Jankovac	41	41	14	14	36	23
Kamenica	17	17	10	10	20	12
Ladislav Sokolovački	120	120	34	34	39	39
Lepavina	200	200	75	75	99	97
Mala Branjska	60	60	14	14	16	16
Mala Mučna	81	81	28	28	35	35
Mali Botinovac	22	22	7	7	12	7
Mali Grabičani	207	207	72	72	79	79
Mali Poganac	141	140	44	44	59	47
Miličani	159	151	42	42	97	56

Paunovac	30	30	10	10	51	17
Peščenik	79	79	25	25	50	29
Prnjavor Lepavinski	63	63	18	18	29	23
Rijeka Koprivnička	69	68	22	22	41	31
Rovištanci	58	58	24	24	27	27
Sokolovac	478	477	162	162	193	193
Srijem	214	214	62	62	96	70
Široko Selo	33	33	11	11	12	12
Trnovac Sokolovački	104	104	25	25	26	26
Velika Branjska	28	28	13	13	24	24
Velika Mučna	345	334	117	117	206	140
Veliki Botinovac	88	85	29	29	47	38
Vrhovac Sokolovački	65	65	13	13	19	19
Sveti Ivan Žabno	5.329	5.204	1.578	1.576	2.078	1.924
Brdo Cirkvensko	160	157	46	45	116	51
Brezovljani	306	305	102	102	113	110
Cepidlak	155	155	47	47	66	62
Cirkvena	585	575	165	165	215	213
Hrsovo	273	267	72	72	86	86
Kendelovec	173	162	51	51	73	73
Kuštani	118	115	35	35	47	47
Ladinec	152	151	48	48	69	69
Markovac Križevački	157	147	39	39	54	54
Novi Glog	147	145	40	40	69	49
Predavec Križevački	114	109	35	35	40	39
Raščani	132	127	43	43	52	43
Sveti Ivan Žabno	1.230	1.189	397	397	487	482
Sveti Petar Čvrstec	608	604	185	185	249	228
Škrinjari	221	210	66	65	90	82
Trema	798	786	207	207	252	236
Sveti Petar Orehovec	4.646	4.583	1.195	1.194	1.582	1.385
Bočkovec	285	274	71	71	87	87
Bogačevo	84	84	22	22	21	20
Bogačevo Riječko	72	71	23	23	27	26
Brdo Orehovečko	42	41	13	13	13	13
Brezje Miholečko	152	150	41	41	44	44
Brežani	25	25	8	8	11	11
Črnčevac	160	159	42	42	107	49
Dedina	209	203	49	48	69	58
Donji Fodrovec	176	175	42	42	51	49
Ferežani	118	110	30	30	45	45
Finčevac	91	91	25	25	25	24
Gorica Miholečka	57	57	15	15	22	20
Gornji Fodrovec	174	173	36	36	46	46
Gregurovec	234	233	56	56	79	76
Guščerovec	177	177	49	49	61	57

Hižanovec	90	88	26	26	51	37
Hrgovac	22	21	8	8	16	8
Kapela Ravenska	86	85	22	22	35	27
Kusijevec	87	87	20	20	20	18
Meda	180	180	45	45	49	49
Miholec	365	365	91	91	120	110
Mikovec	67	64	17	17	21	21
Mokrice Miholečke	155	155	37	37	36	36
Orehovec	104	101	27	27	33	31
Piškovec	44	44	12	12	27	12
Podvinje Miholečko	51	51	13	13	18	16
Rovci	14	14	5	5	8	7
Sela Ravenska	70	70	21	21	26	26
Selanec	161	159	46	46	52	52
Selnica Miholečka	86	86	18	18	19	18
Sveti Petar Orehovec	288	276	75	75	87	79
Šalamunovec	47	47	13	13	22	14
Vinarec	171	170	45	45	79	53
Voljavec Riječki	29	29	7	7	7	7
Vukovec	106	101	33	33	37	36
Zaistovac	263	263	65	65	78	72
Zamladinec	104	104	27	27	33	31
Virje	4.684	4.586	1.567	1.567	1.862	1.853
Donje Zdjelice	79	76	28	28	38	38
Hampovica	267	265	100	100	122	120
Miholjanec	312	304	116	116	144	144
Rakitnica	145	140	50	50	59	57
Šemovci	526	521	172	172	199	199
Virje	3.355	3.280	1.101	1.101	1.300	1.295

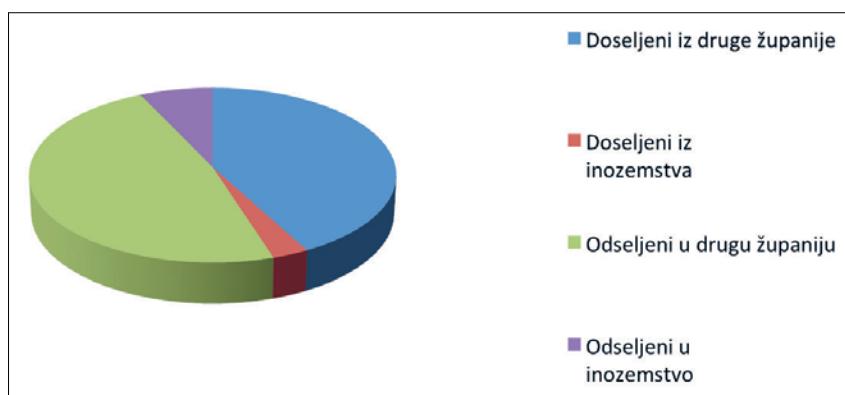
Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

6. MEHANIČKO KRETANJE STANOVNIŠTVA

Migracija stanovništva (mehaničko kretanje) označava prvenstveno prostornu pokretljivost, odnosno prostornu mobilnost stanovništva. Djeluje na veličinu ukupnog stanovništva, prostorni razmještaj, natalitet i mortalitet i na strukturu stanovništva (Wertheimer-Baletić, 1999.). Mehanička kretanja su danas kako u Koprivničko-križevačkoj županiji, tako i u susjednim županijama, vrlo mala uspoređujući ih s ostatom Hrvatske.

Ipak, imigracija je u županiji povjesno imala dominantan faktor zahvaljujući procesima industrializacije i urbanizacije, a što se posljedično odrazilo na udjele domorodnog i doseljenog u ukupnom stanovništvu. Doseljeno stanovništvo značajno je popravljalo demografsku sliku županije, ali danas je situacija ponešto drugačija.

Pouzdan indikator prostorne pokretljivosti stanovništva jest migracijska bilanca bilo da je riječ o unutarnjoj, vanjskoj ili ukupnoj bilanci. Vanjska migracija stanovništva Koprivničko-križevačke županije u posljednjih se 5 godina prema Priopćenju DZA-a od 15.6.2011. (broj 7.1.2.) stubokom izmijenila. U 2006. (120 doseljenih i 66 odseljenih), 2007. (117/74) i u 2008. (118/68) godini u Župa-

Grafikon 6. Migracijska bilanca Koprivničko-križevačke županije 2010. godine

niji je ta bilanca bila pozitivna, da bi se 2009. (56/57), a pogotovo u 2010. (32/77) taj omjer drastično promjenio (**Grafikon 6.**).

Najveći broj migracija realizira se unutar županije. I ta relativno intenzivnija unutrašnja migracija stanovništva Koprivničko-križevačke županije u 2010. između odseljenih (1543) i doseljenih (1481) stanovnika ima također negativni predznak (-62). Najčešći razlozi seljenja su traženje radnog mesta i stanovanja u smjeru sela prema gradu tako da je preseljeno stanovništvo unutar Županije među gradovima i općinama 700 stanovnika, dok je među naseljima istog grada/općine 322 stanovnika. Saldo ukupne migracije (45+62) u Županiji dakle govori da uz prirodnu depopulaciju prostora nedostaje i 107 stanovnika (**Tablica 7.**).

Usapoređujući salda ukupne migracije susjednih županija situacija je zapravo vrlo slična. I u Bjelovarsko-bilogorskoj pratimo negativnu bilancu (-645), kao i u Virovitičko-podravskoj (-439), a ponešto je bolja situacija u Varaždinskoj (-27) i Međimurskoj (-88) županiji. Rekorderi Hrvatske po saldu ukupne migracije su Sisačko-moslavačka (-1328) i Vukovarsko-srijemska (-1392), dok očekivano Grad Zagreb ima najveću privlačnu moć i pozitivnu bilancu (+1367) kao i Zagrebačka županija (+894 stanovnika).

Razloge možemo tražiti u teškoj ukupnoj gospodarskoj situaciji koja je utjecala na smanjenje intenziteta doseljavanja i povećanja intenziteta odseljavanja kako u Županiji tako i na razini države. Iz tog gledišta te migracije možemo okarakterizirati kao ekonomske migracije. Govoriti o demografskoj obnovi »stihijskom« imigracijom, iz koje je županija Koprivničko-križevačka desetljećima crpila snagu (više nego iz prirodnog priraštaja), prema novim pokazateljima nema osnove bez upliva sustavne populacijske politike. Koliko je zapravo intenzivna emigracija s ovih područja detaljnije će biti dostupno iz podataka novog Popisa za 2011. godinu.

Tablica 7. Ukupno doseljeno i odseljeno stanovništvo Koprivničko-križevačke županije, procjena 2010. godine

	Dosedjeni			Odseljeni			Saldo ukupne migracije	Saldo migracije među županijama	Saldo migracije s inozemstvom
	ukupno	iz druge županije	iz inozemstva	ukupno	u drugu županiju	u inozemstvo			
Republika Hrvatska	-	25 846	4 985	-	25 846	9 860	-	0	-4 875
Koprivničko-križevačka županija	491	459	32	598	521	77	-107	-62	-45

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

7. STRUKTURA STANOVNIŠTVA PREMA STAROSTI I SPOLU

Temeljni postulat demografskog razvoja kao složenog procesa razvoja stanovništva jest međuvisnost sastavnica prirodnog i mehaničkog kretanja stanovništva i promjena u njegovim strukturama (biološkim, ekonomsko-socijalnim, intelektualnim), (Wertheimer-Baletić, 1999.). Struktura stanovništva prema starosti i spolu Koprivničko-križevačke županije odraz je demografskog povijesnog nasljeđa, temelj sadašnjeg i ogledalo budućeg gospodarskog razvoja županije. Sastav prema spolu i dobi (starosti) jest biološki sastav jer je izravno uvjetovan prirodnim kretanjima stanovništva (Nejašmić, 2005.). Ta biološka podloga usko je vezana za sve ostale strukture stanovništva, pogotovo za fertilni i radni (radno-aktivni) kontingenat, te prema njoj najobjektivnije možemo raditi i procjene budućih društvenih i gospodarskih zbivanja. (**Tablica 8.**) Prirodno kretanje stanovništva Koprivničko-križevačke županije statistika opisuje negativnim predznakom (500 umrlih više od rođenih u 2010. godini) već više od četiri desetljeća (**Tablica 9.**). Kakav je stoga njen dobno-spolni sastav?

Tablica 8. Prirodno kretanje Koprivničko-križevačke županije pod procjeni 2010. godine

Županija	Rodeni				Živorodeni izvan braka	Umrla		Umrla dojenčad		Prirodni prirast
	Ukupno	Živorodeni		Mrtvorodni		muški	ženski	muški	ženski	
Republika Hrvatska	43 546	22 423	20 938	185	5 752	25 683	26 413	111	81	-8 735
Varaždinska	1 739	900	833	6	282	1 135	1 159	5	2	-561
Koprivničko-križevačka	1 179	615	558	6	233	834	839	4	-	-500
Bjelovarsko-bilogorska	1 256	652	598	6	234	886	928	4	3	-564
Virovitičko-podravska	864	471	389	4	130	621	624	4	2	-385
Međimurska	1 292	682	604	6	394	609	626	2	2	51

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

Na oblikovanje dobno-spolne piramide Koprivničko-križevačke županije utjecalo je mnogo paralelnih demografskih procesa kao što je spomenuto dugogodišnje demografsko starenje ukupnog stanovništva, odnosno dubinsko mijenjanje kvalitativne strukture (feminizacija, senilizacija, smanjenje fertilnog i radnog kontingenta). Različite čimbenike i katalizatore tih procesa možemo tražiti u intenzivnim migracijama stanovništva, pogotovo iz nerazvijenijih ruralnih sredina u razvijenija urbana područja, diferencijalni mortalitet muškog dijela stanovništva (biološki dulji životni vijek ženskog dijela populacije), gubici u ratovima, gospodarske krize, prometna nepovezanost i sl. Nabrojeni čimbenici izravno ili neizravno utječu na još jaču kontrakciju dobno-spolne piramide.

Trent demografskog starenja prisutan je u zapadnoeuropskim zemljama već više od stotinu godina. Prosječna starost u Hrvatskoj prema podacima iz Priopćenja Procjena stanovništva RH u 2010. godini DZS-a od 15.9.2011. (broj 7.1.4.) iznosi 41,3 godine za muškarce odnosno (34; 1971.) odnosno 43 za žene (35,5; 1971. godine), dok na fertilni kontingenat (15 do 49 godina) otpada svega 45 posto (51,4%; 1971. godine) i u stalnom je opadanju. Prema procjeni DZS-a (Žene i muškarci u Hrvatskoj 2012.) od ukupnog stanovništva Hrvatske 51,7% otpada na žene, a 48,3% na muškarce s time da se u postocima kontingenti značajno razlikuju. Više se rodi muške djece, ali znakovito je da u kategoriji 85 i više godina čak 74,7% otpada na žene, a samo 25,3% na muškarce. (**Grafikon 4.**) U relativnom omjeru brojke vrijede i za prostor Koprivničko-križevačke županije u procjenama za 2010. godinu (57 871 muškaraca, te 61 129 žena). Promjene u dobnom sastavu stanovništva Hrvatske sadrže dva uspo-

Tablica 9. Prirodno kretanje stanovništva Koprivničko-križevačke županije po gradovima i općinama u 2010. godini

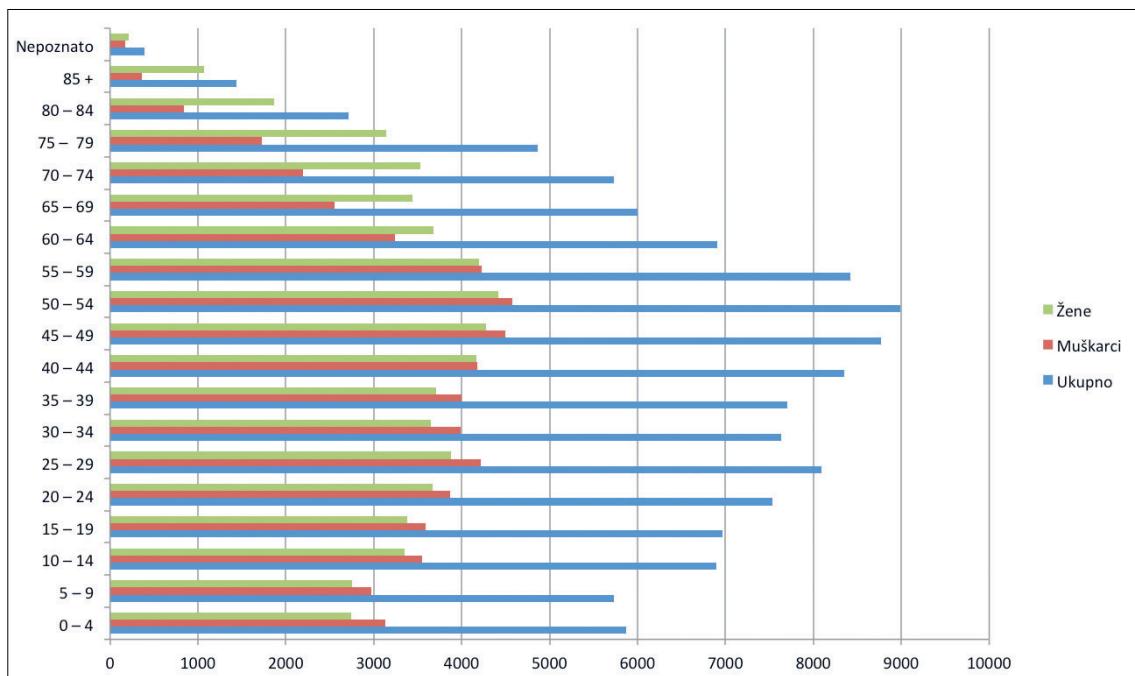
	Živo-rodeni	Mrtvo-rodeni	Umrli	Umrta dojenčad Infant deaths		Prirodni priраст	Brakovi		Vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih)
				ukupno	0-6 dana		sklopljeni	razvedeni	
Koprivničko-križevačka županija	1 173	6	1 673	4	-	-500	558	177	70,1
Gradovi	622	3	723	3	-	-101	294	106	86,0
Durđevac	81	-	124	1	-	-43	40	9	65,3
Koprivnica	336	-	347	1	-	-11	160	71	96,8
Križevci	205	3	252	1	-	-47	94	26	81,3
Općine	551	3	950	1	-	-399	264	71	58,0
Drnje	26	-	32	-	-	-6	9	6	81,3
Đelekovec	9	-	23	-	-	-14	4	2	39,1
Ferdinandovac	10	-	48	-	-	-38	7	2	20,8
Gola	27	-	48	-	-	-21	9	-	56,3
Gornja Rijeka	25	-	34	-	-	-9	13	3	73,5
Hlebine	13	-	30	-	-	-17	5	4	43,3
Kalinovac	14	-	34	1	-	-20	6	2	41,2
Kalnik	12	-	22	-	-	-10	7	-	54,5
Kloštar Podravski	34	1	37	-	-	-3	13	4	91,9
Koprivnički Bregi	24	1	32	-	-	-8	8	10	75,0
Koprivnički Ivanec	17	-	36	-	-	-19	14	5	47,2
Legrad	21	-	51	-	-	-30	11	4	41,2
Molve	21	-	24	-	-	-3	6	1	87,5
Novigrad Podravski	25	-	53	-	-	-28	10	3	47,2
Novo Virje	9	-	19	-	-	-10	7	1	47,4
Peteranec	31	-	40	-	-	-9	10	2	77,5
Podravske Sesvete	10	-	37	-	-	-27	11	4	27,0
Rasinja	33	-	58	-	-	-25	16	2	56,9
Sokolovac	37	1	60	-	-	-23	24	2	61,7
Sveti Ivan Žabno	53	-	78	-	-	-25	33	4	67,9
Sveti Petar Orehovec	51	-	78	-	-	-27	22	6	65,4
Virje	49	-	76	-	-	-27	19	4	64,5

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

redna sveopća procesa: smanjenje udjela mlađih i istovremeno povećanje udjela starog stanovništva (Nejašmić, 2005.).

Prema Popisu 2001. udio starog stanovništva (65 i više godina) u ukupnom stanovništvu županije, Koprivničko-križevačka županija je ispod siromašnog prosjeka Hrvatske (15,6%): na mlađi kontingenat (0-19) otpadalo je 24,3%, na radni (20-64) 59,3%, te na stari 16,4%. Situacija je ponešto drugačija u procjenama 2010. godine odnosno mlađih je bilo manje s 21,4%, radnog kontingenta minimalno više 60,8%, te za posto više starih 17,4% (**Tablica 10.**). Prema stupnju ostarjelosti obilježje Koprivničko-križevačke županije jest tip 4. odnosno - duboka starost kao i populacija cijele Hrvatske. Prema projekcijama (Nejašmić i Mišetić, 2004.) ti će se odnosi još pogoršati uz daljnje povećanje stupnja ostarjelosti.

Prema koeficijentu starosti Popisa 2001. godine Koprivničko-križevačka županija (22,4) ne odstaje od koeficijenata susjednih županija. Tako Bjelovarsko-bilogorska broji 23,5, Virovitičko-podrav-

Grafikon 7. Struktura stanovništva Koprivničko-križevačke županije prema spolu i dobnim skupinama 2010. godine

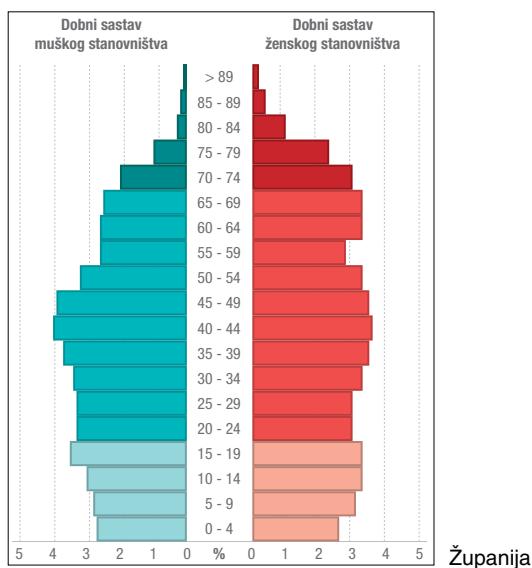
ska 22,1, a ponešto su u boljoj situaciji Varaždinska 21,1 te Međimurska s 18,7 koeficijentom starosti. Zanimljivo je komparirati županijske indeks starenja s Hrvatskom čiji indeks je 1953. iznosio tek 10,3, 1961. 11,8, da bi stagnirao 1971. i 1981. na 15. Nakon popisa 1991. indeks starenja se ubrzano povećavao s 17,7 na današnjih 23,2. Znakovito je i da je prirodno kretanje stanovništva Hrvatske upravo od 90-tih godina 20. stoljeća s negativnim predznakom.

Prostorna distribucija dobno-spolnih udjela unutar Koprivničko-križevačke županije vrlo je diferencirana jer procesi feminizacije i senilizacije u punoj mjeri eskaliraju upravo u manjim agrarnim naseljima. Njihova baza dobno-spolne piramide znatno se smanjuje uz značajno povećanje broja starog žiteljstva. Takova područja tipiziramo većim brojevima (5., 6. i 7.) s obilježjima vrlo duboke starosti, izrazito duboke starosti i krajnje duboke starosti (model Klemenčića, 1990.). To se uočava iz komparacije gradova (primjerice Koprivnice) s manjim naseljima poput Legrada, Svetog Petra Orehovca ili Virja (**Tablica 11.**). Tako po Popisu iz 2001. godine Koprivnica ima indeks starenja 17,2 dok Legrad visokih 32,4, a Virje 24,9, te Sv.Petar Orehovec 23,2. Kada analiziramo kontingente stanovništva za istu popisnu godinu u postocima tada dobivamo detaljniju demografsku sliku naselja. Koprivnica je u najboljoj situaciji unutar županije s

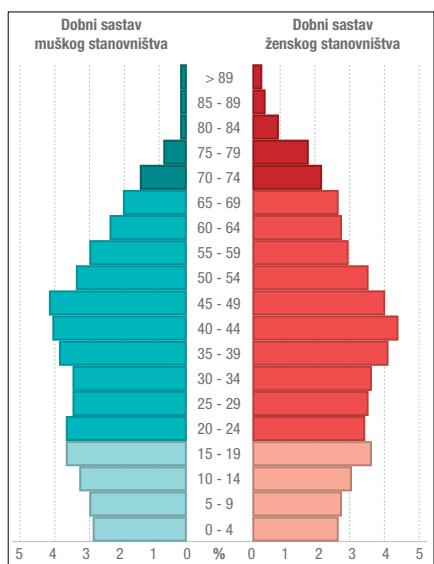
Tablica 10. Struktura stanovništva Koprivničko-križevačke županije prema spolu i dobnim skupinama sredinom 2010. godine

Dobne skupine	Koprivničko-križevačka županija		
	ukupno	muškarci	žene
Ukupno	119 000	57 871	61 129
0 - 4	5 875	3 133	2 742
5 - 9	5 729	2 973	2 756
10 - 14	6 901	3 549	3 352
15 - 19	6 970	3 590	3 380
20 - 24	7 531	3 865	3 666
25 - 29	8 093	4 213	3 880
30 - 34	7 638	3 992	3 646
35 - 39	7 702	3 996	3 706
40 - 44	8 349	4 178	4 171
45 - 49	8 770	4 493	4 277
50 - 54	8 990	4 571	4 419
55 - 59	8 422	4 223	4 199
60 - 64	6 911	3 237	3 674
65 - 69	5 995	2 556	3 439
70 - 74	5 727	2 195	3 532
75 - 79	4 866	1 729	3 137
80 - 84	2 709	843	1 866
85 +	1 433	361	1 072
Nepoznato	389	174	215

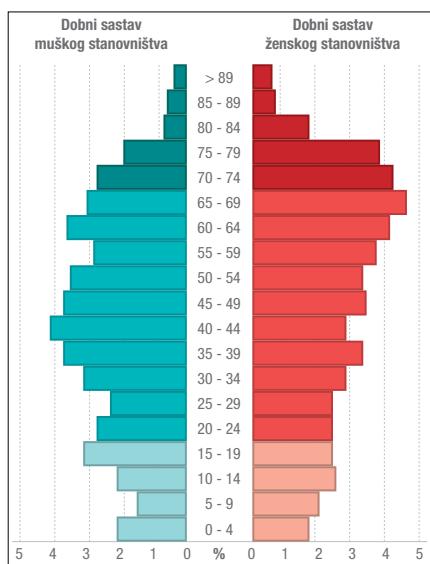
Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

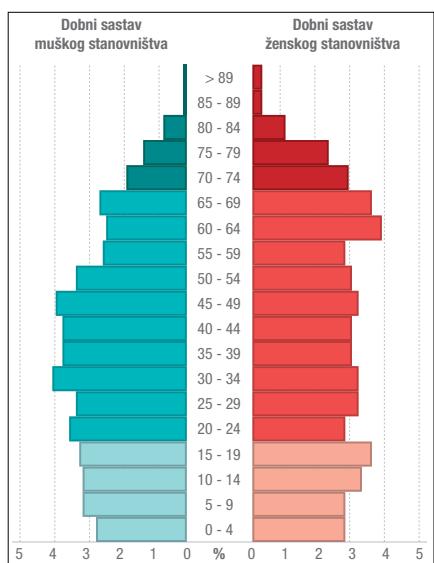
Grafikon 8. Piramide starosti stanovništva
Koprivničko-križevačke županije, te Koprivnice,
Sv. Petra Orehovca, Legrada i Virja 2001. godine

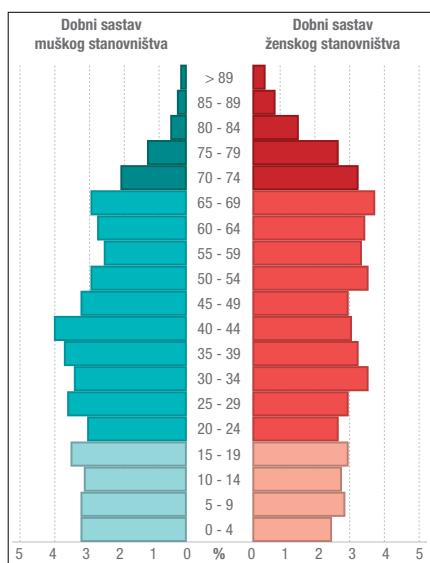
Županija

Legrad

Sv. Petar Orehovec

Virje

Tablica 11. Kontingenti stanovništva Koprivničko-križevačke županije, Koprivnice, Legrada, Svetog Petra Oreševca i Virja prema dobnim skupinama 2001. i procjena za županiju 2010. godine

Dobne skupine	Koprivničko-križevačka županija	Koprivnica	Legradi	Sveti Petar Oreševac	Virje
Mlado 0-19	24,3 (21,4 – 2010.)	24,4	17,4	24,6	23,8
Radno 20-64	59,3 (60,8 – 2010.)	62,9	57,7	58,4	57,3
Staro 65+	16,4 (17,4 – 2010.)	12,7	24,9	17,0	18,9

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

24,4% mladih, 62,9% radnog, te 12,7% starog stanovništva, dok je Legrad u bitno nepovoljnijim demografskim prilikama s tek 17,4% mladih, 57,7% radnih i visokih 24,9% starih stanovnika (**Tablica 12.**). Treba napomenuti i podatak da je fertilna baza (fertilno žensko stanovništvo u dobi od 15 do 49 godina) u Koprivnici daleko veća (5 530 žena, 2001.) od Legrada (svega 539 žena, 2001.). U tako ostarijeloj populaciji neizgledno je očekivati prirodnu obnovu reprodukcijom, a malobrojno mlado stanovništvo intenzivno emigrira radi smanjene gospodarske aktivnosti u tim naseljima. Bez konkretnog mehaničkog priliva stanovništva iz drugih regija, Podravina i Kalničko prigorje ne mogu ostvariti demografsku obnovu.

Tablica 12. Struktura stanovništva Koprivničko-križevačke županije, Koprivnice, Legrada, Svetog Petra Oreševca i Virja prema spolu i dobnim skupinama 2001. godine

Dobne skupine	%									
	Koprivničko-križevačka županija		Koprivnica		Legradi		Sveti Petar Oreševac		Virje	
	muškarci	žene	muškarci	žene	muškarci	žene	muškarci	žene	muškarci	žene
0 – 4	2,7	2,6	2,8	2,6	2,1	1,7	2,7	2,8	3,2	2,4
5 – 9	2,8	3,1	2,9	2,7	1,5	2,0	3,1	2,8	3,2	2,8
10 – 14	3,0	3,3	3,2	3,0	2,1	2,5	3,1	3,3	3,1	2,7
15 – 19	3,5	3,3	3,6	3,6	3,1	2,4	3,2	3,6	3,5	2,9
20 – 24	3,3	3,0	3,6	3,4	2,7	2,4	3,5	2,8	3,0	2,6
25 – 29	3,3	3,0	3,4	3,5	2,3	2,4	3,3	3,2	3,6	2,9
30 – 34	3,4	3,3	3,4	3,6	3,1	2,8	4,0	3,2	3,4	3,5
35 – 39	3,7	3,5	3,8	4,1	3,7	3,3	3,7	3,0	3,7	3,2
40 – 44	4,0	3,6	4,0	4,4	4,1	2,8	3,7	3,0	4,0	3,0
45 – 49	3,9	3,5	4,1	4,0	3,7	3,4	3,9	3,2	3,2	2,9
50 – 54	3,2	3,3	3,3	3,5	3,5	3,3	3,3	3,0	2,9	3,5
55 – 59	2,6	2,8	2,9	2,9	2,8	3,7	2,5	2,8	2,5	3,3
60 – 64	2,6	3,3	2,3	2,7	3,6	4,1	2,4	3,9	2,7	3,4
65 – 69	2,5	3,3	1,9	2,6	3,0	4,6	2,6	3,6	2,9	3,7
70 – 74	2,0	3,0	1,4	2,1	2,7	4,2	1,8	2,9	2,0	3,2
75 – 79	1,0	2,3	0,7	1,7	1,9	3,8	1,3	2,3	1,2	2,6
80 – 84	0,3	1,0	0,2	0,8	0,7	1,7	0,7	1,0	0,5	1,4
85 – 89	0,2	0,4	0,2	0,4	0,6	0,7	0,1	0,3	0,3	0,7
90+	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,6	0,1	0,3	0,2	0,4
Nepoznato	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-
%	48,3	51,7	48,0	52,0	47,6	52,4	49,0	51,0	49,1	50,9

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

7. ZAKLJUČAK

Popis stanovništva 2011. iako samo po naseljima ne zadirući dublje u strukturu, ocrtao je vrlo negativno demografsko kretanje u Koprivničko-križevačkoj županiji (**Tablica 13.**). Projekcije stanovništva koje su se radile demografskim studijama 1991. i 2001. bile su preoptimistične. Dakako, nisu ni mogle predvidjeti duboku globalnu gospodarsku (bankarsku) krizu prateći samo trendove poput stopa prirodnog priraštaja, fertiliteta i sl. Stanovništvo i njegove strukturne značajke imaju veliko značenje za obujam, sastav i brzinu proizvodnje i potrošnje. Ono je izvor radne snage, najbitnijeg čimbenika proizvodnje, te određuje dinamiku i sastav gospodarskog razvoja (Wertheimer-Baletić, 1999.). Upravo pomoću te uzročno-posljedične veze gospodarstva i strukturnih značajki stanovništva možemo oslikati današnje demografsko stanje Koprivničko-križevačke županije. Struktura stanovništva županije iz popisa za 2011. godinu nam je nažalost još nepoznata, a svakako će biti signifikantno pratiti daljnje trendove ekonomske strukture stanovništva (bilancu radne snage, strukturu prema pismenosti, školskoj spremi i sl.) kao i podatke HZZ Križevci.

Tablica 13. Prirodno kretanje stanovništva Koprivničko-križevačke županije od 2006. do 2010. godine

	Godina	Rođeni			Umrla			Brakovi			Umrla dojenčad na 1 000 živorođenih (živorođeni na 100 (prijava))
		ukupno	živorođeni	mrtvorođeni	ukupno	umrla dojenčad	Prirodni priраст	sklopljeni	razvedeni		
Republika Hrvatska	2006.	41 628	41 446	182	50 378	215	-8 932	22 092	4 651	5,2	82,3
	2007.	42 070	41 910	160	52 367	234	-10 457	23 140	4 785	5,6	80,0
	2008.	43 929	43 753	176	52 151	195	-8 398	23 373	5 025	4,5	83,9
	2009.	44 754	44 577	177	52 414	235	-7 837	22 382	5 076	5,3	85,0
	2010.	43 546	43 361	185	52 096	192	-8 735	21 294	5 058	4,4	83,2
Koprivničko-križevačka županija	2006.	1 132	1 127	5	1 702	7	-575	596	124	6,2	66,2
	2007.	1 161	1 157	4	1 709	3	-552	570	131	2,6	67,7
	2008.	1 237	1 232	5	1 751	6	-519	588	151	4,9	70,4
	2009.	1 195	1 190	5	1 721	9	-531	595	166	7,6	69,1
	2010.	1 179	1 173	6	1 673	4	-500	558	177	3,4	70,1

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zagreb

Prateći i analizirajući trendove od popisa 1857. do 2011. (2001.), odnosno prognoze DZS-a za 2010. (struktura stanovništva) za Koprivničko-križevačku županiju, možemo zaključiti:

- Prirodno i mehaničko kretanje stanovništva Koprivničko-križevačke županije diferencirano se mijenjalo kako prostorno tako i vremenski. Sukladno tome mijenjala se dubinski i struktura stanovništva. Spomenuti procesi karakteristični su za susjedne županije.

- Mijena broja i sastava (strukture) stanovništva posljedica je različnosti društveno-gospodarskog razvoja, ali i kao čimbenik njegova (ne)napretka.

- Dugotrajni negativni trend prirodnog priraštaja, te neznatna migracijska kretanja imaju za posljedicu depopulaciju područja Koprivničko-križevačke županije.

- U razdoblju od 1953. do 2011. čak 72,8 posto naselja županije je palo brojem stanovnika za od 30,1 do 80 posto što je alarmantni podatak.

- U posljednjem međupisnom razdoblju od 2001. do 2011. niti jedno naselje u Koprivničko-križevačkoj županiji ne bilježi porast broja stanovnika.

- Osnovne karakteristike kretanja stanovništva Koprivničko-križevačke županije su: smanjenje ukupnog broja stanovnika (prirodni prirost negativnog predznaka), smanjenje broja stanovnika mlađe dobi, porast stanovnika starije dobi, senilizacija (poglavito ženskog – feminizacija), smanjenje broja ruralnog stanovništva, te porast gradskog stanovništva. Urbanizacija je najmasovniji proces suvremenog čovječanstva (Friganović, 1987.).

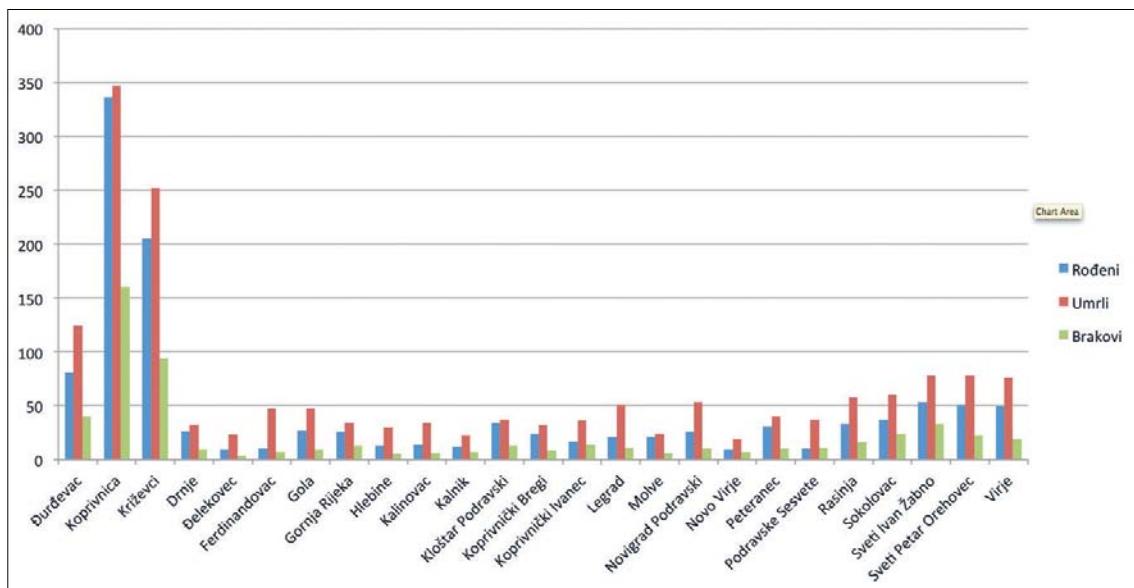
- Zbog migracije stanovništva iz sela u gradove, negativna bilanca nataliteta i mortaliteta je donekle manje izražena u gradovima. Saldo ukupne migracije cijele Županije je negativan. Popis 2011. ukazuje na opći pad dinamike stanovništva koji polako zaustavlja i pokrenute procese suburbanizacije Koprivnice.

- Teška gospodarska situacija utjecala je na smanjenje intenziteta doseljavanja i povećanja intenziteta odseljavanja kako u Županiji tako i na razini države. Iz tog gledišta te migracije možemo okarakterizirati kao ekonomske migracije.

- Prostorna distribucija dobno-spolnih udjela unutar Koprivničko-križevačke županije vrlo je difencirana, a stanovništvo naginje obilježjima vrlo duboke starosti.

- Tek mehanički priliv stanovništva može bitnije poboljšati demografsku sliku Koprivničko-križevačke županije kako u ukupnom broju tako i strukturno.

Samo dugotrajna dobro osmišljena i ujednačena obiteljska populacijska politika jedina može promjeniti trendove koji trenutno vode u izumiranje. Da se kvalitetnom populacijskom politikom može utjecati na negativne trendove dokaz možemo pronaći u susjednim razvijenim europskim zemljama koje imaju povoljnije demografske grafikone upravo iz tog razloga. Populacijska politika ovog područja trebala bi biti pronatalitetna, imigracijska, te redistributivna. Nažalost vrlo je malo od prihvaćenih populacijskih mjera u Hrvatskoj provedeno. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju populacijska politika trebala bi se drastično mijenjati kako bi i Koprivničko-križevačka županija u svojoj demografskoj budućnosti imala više rođenih nego umrlih (**Grafikon 9.**), a takva rješenja moguća su jedino s imigracijom naroda s visokom stopom prirodnog priraštaja. Tada moramo biti spremni i na premošćivanje kuluroloških različitosti i na probleme asimilacije imigranata. Ulaskom u Europsku uniju prijete nam i iseljavanja mladog školovanog kadra tako da se Županija ne može nadati pozitivnijim migracijskim bilancama koje bi utjecale na promjenu sadašnjih trendova.

Grafikon 9.

8. LITERATURA

- Ernečić, Dražen, Feletar, Dragutin, Petrić, Hrvoje: Koprivničko-križevačka županija, školska knjiga, Zagreb 1997.
- Feletar, Dragutin, Demografsko-gospodarska osnovica novoosnovane Koprivničko-križevačke županije, Podravski zbornik, god. 19/20., Koprivnica, 1993./1994.
- Feletar, Dragutin, Dnevne migracije u Koprivnicu, Geografski glasnik 39, Zagreb 1997.
- Feletar, Dragutin; Feletar, Petar, Depopulacija i promjene u prostornom rasporedu stanovništva na području Bjelovarsko-bilogorske županije od 1857. - 2001. godine, Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, Bjelovar, str. 60-115, 2008.
- Feletar, Dragutin, Feletar, Petar, Prirodna osnova kao čimbenik naseljenosti gornje hrvatske Podравine, Podravina, VII. 13, str. 167-212, Koprivnica, 2008.
- Feletar, Dragutin, Feletar, Petar, Promjene u prostornoj slici naseljenosti Varaždinske županije 1857.-2001. i centralitet Varaždina, Radovi Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu, str. 344-376, 2009.
- Feletar, Dragutin, Industrija kao faktor promjena prostorne distribucije stanovništva u Podravini, Geografski glasnik, god. 45, Savez geografskih društava, Zagreb, 1983.
- Feletar, Dragutin, Industrija u ekonomsko-geografskoj strukturi Podravine, Zagreb 1984.
- Feletar, Dragutin, Petrić, Hrvoje, Općina Đelekovec, Đelekovec, 2008.
- Feletar, Dragutin, Petrić, Hrvoje, Općina Novigrad Podravski – izabrane teme, Novigrad Podravski, 2001.
- Feletar, Dragutin, Promjene u prostornom rasporedu naseljenosti Koprivničko-križevačke županije s osobitim osvrtom na razdoblje od 1991. do 2001. godine, Podravina 1, str. 5-30, Koprivnica, 2002.
- Feletar, Dragutin, Promjene u prostornom rasporedu stanovništva Podravine 1991. godine, Podravski zbornik, god. 17., Koprivnica, 1991.
- Feletar, Dragutin, Razlike u razvijenosti regija u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na Koprivničko križevačku županiju, Podravina, IV., br. 8., Koprivnica, 2005.
- Feletar, Dragutin, Stanovništvo Podravine 1981. godine, Podravski zbornik 8, Koprivnica, 1981.
- Feletar, Dragutin, Značenje geografskog položaja i demografskih osobina za razvoj Koprivnice u prošlosti, Koprivnica: grad i spomenici, Zagreb, Koprivnica, 1986.
- Feletar, Petar, Industrija Podravine – od manufaktura do deindustrializacije (Glavne etape i procesi), Podravina, X. 20, str. 115-162, Koprivnica, 2011.
- Feletar, Petar, Procesi depopulacije sjeverne Hrvatske između 1948. i 2001. godine, Podravina, VI. 12, str. 151-158, Koprivnica, 2007.
- Friganović, Mladen, Demogeografija, Školska knjiga, Zagreb, 1987.
- Friganović, Mladen, Promjene u dinamici stanovništva Hrvatske 1948-1991. kao funkcija urbanizacije, Geografski glasnik 52, Zagreb, 1992.
- Friganović, Mladen, Živić, Dražen, Regionalne različitosti i problemi kretanja stanovništva Hrvatske 1948-1991., Geografski glasnik 56, Zagreb, 1994.
- Hrženjak, Juraj, Društvena struktura naselja u Hrvatskoj, Zagreb, 1983.
- Hrženjak, Juraj, Lokalna uprava i samouprava u Republici Hrvatskoj, Zagreb 1993.
- Ivaniš, Stjepan, Starčević, Ivan, Tendencije suvremenog razvoja općine Koprivnica, Podravski zbornik, god. 6., Koprivnica, 1986.
- Kolar Dimitrijević, Mira, Razvoj privrede i radničke klase u Koprivnici 1918-1945. godine, Podravski zbornik, god.6., Koprivnica, 1980.
- Korenčić, Mirko, Naselja i stanovništvo SR Hrvatske 1857.-1972., Zagreb, 1979.
- Krivošić, Stjepan, Stanovništvo i demografske prilike u sjeverozapadnoj Hrvatskoj u XVIII. i prvoj polovici XIX. stoljeća, Varaždin, 1991.
- Krivošić, Stjepan, Stanovništvo Podravine 1659.-1859., Podravski zbornik, 9, Koprivnica, 1983.
- Kurtek, Pavao, Kretanje radne snage u Koprivnicu, Podravski zbornik, god. 1., Koprivnica, 1975.
- Lajić, Ivan, Nejašmić, Ivo, Metodološke osobitosti demografskog istraživanja hrvatskog otočja, Institut za migracije i narodnosti, VIII. 4, str. 659-662, Zagreb, 1993.
- Malačić, Juraj, Demografija (teorija, analiza, metode in modeli), Ljubljana, 1993.
- Matica, Mladen, Deagrarizacija u razdoblju tranzicije na području Koprivničko-križevačke županije (1991-2002.), Podravina, I. , 2,str. 54-66, 2002.

- Matica, Mladen, Povijesno-demografski razvitetak đurđevačkog dekanata, Đurđevački zbornik, Đurđevac, str. 85-97, 1996.
- Nejašmić, Ivo, Demogeografija, Zagreb, 2005.
- Nejašmić, Ivo, Depopulacija u Hrvatskoj, Zagreb, 1991.
- Petrić, Hrvoje, Koprivnica u 17. stoljeću, Samobor, 2005.
- Petrić, Hrvoje, Općina i župa Drnje, Drnje, 2000.
- Petrić, Hrvoje, Povijest Torčeca, Torčec, 2000.
- Roca, Zoran, Demografsko-ekološki slom, Zagreb 1987.
- Serdar, Vladimir, Uvod u statistiku stanovništva, Zagreb 1953.
- Šterc, Stjepan, O suvremenom geografskom objektu istraživanja s posebnim osvrtom na demogeografiju, Geografski glasnik, 48, str. 99-121, 1986.
- Vresk, Milan, Geografski koncept – pokušaj pojednostavljene reinterpretacije, Geografski glasnik, 49, str. 16-21, 1987.
- Wertheimer-Baletić, Alica, Demografija, Zagreb, 1982.
- Wertheimer-Baletić, Alica, Posttranzicijska etapa u razvoju stanovništva, Ekonomski pregled 7-8, Zagreb 1992.
- Wertheimer-Baletić, Alica, Stanovništvo Hrvatske, Zagreb, < 1971.
- Wertheimer-Baletić, Alica, Stanovništvo i razvoj, Zagreb, 1999.
- Živić, Dražen, Pokos, Nenad, Demografska obilježja Podravine, Podravski zbornik, god. 28, Koprivnica, 2002.
- Živić, Dražen, Žebec, Ivana, Sastavnice demografske bilance u Gradu Koprivnici tijekom druge polovice 20. stoljeća, Podravina, VI. 11, str. 28 – 46, Koprivnica, 2005.

9. IZVORI

Analiza stanja u gospodarstvu grada Koprivnice, Gradsко poglavarstvo, Koprivnica, travnja 1998.

Bilteni Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područna služba Križevci, HZZ PS Križevci, brojevi od 1997. do 2011.

Demografska studija Koprivničko-križevačke županije, Hrvatski zemljopis d.o.o. i Geografski institut "Petar Matković", Feletar, Dragutin, Zagreb, 1998./99.

Generalni urbanistički plan grada Koprivnice, Konzervatorska podloga, Konzervatorski zavod, Zagreb, 2002.

Izvješće o stanju prostora i program mjera za unapređenje u Koprivničko-križevačkoj županiji, CPA, Zagreb, 1996.

Prometna studija grada Koprivnice, Urbanistički zavod grada Zagreba, Zagreb 1998.

Statistički pregled podataka Koprivničko-križevačke županije, Ured za statistiku Županije, Koprivnica, 1996.

Strategija razvoja ljudskih potencijala Koprivničko-križevačke županije 2011. - 2013., Koprivnica, 2011.

Demografska studija – stanovništvo kao faktor razvoja Grada Koprivnice (za GUP), Hrvatski zemljopis, voditelj Dragutin Feletar, Koprivnica 2001./2002.

Internetski izvori korišteni su u tokom travnja i svibnja 2012. godine

- www.dzs.hr

Publikacije Državnog zavoda za statistiku:

Hrvatska u brojkama 2011.

Žene i muškarci u Hrvatskoj 2012.

Žene i muškarci u Hrvatskoj 2011.

Žene i muškarci u Hrvatskoj 2010.

Statistički ljetopis:

Statistički ljetopis 2010. ispravak (7. srpnja 2011.)

Statistički ljetopis 2011. ispravak (16. prosinca 2011.)

Statistički ljetopis 2011. ispravak (20. veljače 2012.)

Priopćenja i Statistička izvješća prema programu publiciranja za 2011.

7. Stanovništvo (16.4.2012.)

Popis stanovništva Državnog zavoda za statistiku:

Popis stanovništva 2011.

Prvi popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. po naseljima

Probni popis stanovništva 2009.

Popis stanovništva 2001.

Baze podataka Državnog zavoda za statistiku:

Naselja i stanovništvo RH 1857.-2001. (CD ROM)

SUMMARY

Northwestern Croatia, and in particular Koprivnica-Križevci County, is demographically a very intriguing and specific area. In analysing the population development and demographic changes of this area since the first modern population census in 1857 to the most recent censuses in 2001 and 2011, it can be concluded that the exceptionally negative trends are continuing. Namely, the demographic studies conducted by the county at the turn of the 21st century contained overly optimistic population projections. The natural and mechanical population trends are very tightly tied to economic development, and the global crisis which was difficult to account for in the assumed projections. The changes in the number and composition of the population of Koprivnica-Križevci County is the result of the changes in the socio-economic development, and the long-term negative natural growth trends and insignificant migration trends, which together have resulted in a strong depopulation of the county territory. In the most recent census period, from 2001 to 2011, not a single settlement in the county recorded population growth, which ultimately means a reduction in the overall population, reduction in the young population, increase in the elderly population, feminization of the population, reduced rural population and continued increases in the urban population. With the negative natural growth, generally poor economic prospects and processes that are deeply changing the population structure, Koprivnica-Križevci County will exclusively be revitalised through an urgent, high quality population policy that should have a pro-natality, pro-immigration and redistributive character. With Croatia's entry into the European Union, the county will have to be prepared for new demographic changes, particularly mechanical population trends, fluctuation of the young population and problems associated with immigrant assimilation.